

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljubac«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljubac«. — Telefon 29-92.

Varčevati bomo začeli

Vlada hoče predložiti senatu in skupščini svoj sklep, da se znižajo prejemki senatorjev in poslancev za 1500 Din na mesec na glavo. Nadalje bodo znižane nagrade v državnih podjetjih, potnine uradnikov, nagrade dnevničarjev in prejemki pripravnikov. Najvažnejši vladni sklep se tiče znižanja draginjskih doklad poročenih uradnikov. V tem pogledu določa uredba v glavnem sledeče:

Če prejemata mož in žena popolne osebne draginjske doklade, potem s eženi znižajo od 100—30%, v razmerju z možovo plačo. Podobno se znižajo draginjske doklade poročenim uradnicam, če je mož uradnik, pripravnik, kontraktualni uradnik ali dnevničar. Pri mesečni plači nad 2500 Din se znižajo ženi drag. doklade za 100%, pri plači

do 1600 za 75%, pri oni do 1100 za 50% in pod 1100 za 30%. Isto velja tudi za žene, poročene s samoupravnimi uslužbenci. Na draginjske doklade pa nima pravice žena moža, ki se bavi s samostojnim delo s pridobinski namenom. Te določbe pa veljajo le za žene, ki žive v skupnem gospodarstvu z možem. Podobno se znižajo nameščencem in nameščenkam draginjske doklade, če so tudi njih roditelji drž. nameščenci ali nameščenske in žive z njimi v skupnem gospodarstvu. Tudi upokojenkam po novem zakonu se na podoben način znižajo draginjske doklade. Nadalje je vlada sklenila, da se znižajo rodbinske draginjske doklade, če je več članov rodbine uslužbenih v državni službi.

Na predzadnjem mestu

Ponovno smo na tem mestu že govorili, da tlačil kmeta danes zlasti dejstvo, da svojih pridelkov nima kam prodajati. Teh skrbi pred vojno ni poznal. Stajerci so brez truda in drago prodali prav vse v alpske dežele, Kranjci pa v Trst. Na milijone litrov mleka je šlo vsako leto v Trst, v Gradec in na Dunaj, na tisoče vagonov lesa je drdralo v Trst in v Italijo, polovico ljubljanskih Trnovčanov je živelo od živahne zeljarske kupčije z Grško in Egiptom, naš fižol in krompir so obrajtali povsod. Skratka: prodali smo lahko prav vse in niti ponujati ni bilo treba, kajti kupci so hodili sami v hišo.

To je trajalo še tudi prva povojna leta. Večina vojujočih se držav je bila gospodarsko tako izčrpana, da prva leta tudi naš kmet ni bil prav nič v zadregi, kam bo šel s svojimi pridelki. Toda vojna je vsem državam tudi dovolj nazorno pokazala, da je zanjo prvi dovolj nazorno pokazala, da je zanjo hrana enako važna kot puške in kanoni. Nemčija n. pr. ni bila toliko premagana z orožjem kot z lakoto, ki je končno izčrpala strahno odporno silo njenega prebivalstva. Zato so po vojni vse države začele obračati največjo pozornost svojemu kmetijstvu, da bi bile v primeru nove vojne zavarovane vsaj pred najnevarnejšim sovražnikom — lakoto.

To stremljenje vidimo posebno nazorno v Italiji, v Avstriji in v Nemčiji, če se omejimo le na one dežele, ki prihajajo za nas v prvi vrsti v poštev. V Avstrijo je šlo še prva povojna leta samo iz Slovenije do 50.000 l. mleka vsak dan, zadnja leta je ta izvoz popolnoma odpadel, ker ga ima sama dovolj. Stotine in stotine milijonov so vrgli Avstrijci za dvig svojega kmetijstva in tudi res dosegli sijajne uspehe. Nemčija danes lahko že izvažata marsikaj, kar je morala pred vojno

in prva povojna leta še v veliki meri uvažati. Prav tako se skuša vedno bolj osamosvajati tudi Italija.

Toda tako osamosvajanje je mogoče le do neke mere. V Sloveniji ne bomo pridelali nikoli več toliko žita, kot ga potrebujemo. Nemčija in Avstrija bodeta morali uvažati riž, dokler ga bodeta hoteli jesti. Grška naj se prizadeva kakor hoče, pa bo še vedno morala uvažati zelje, če ga bo hotela jesti in poprej bo slovenskih gozdov konec kot se bo pa Severna Afrika osamosvojila glede lesa. Prav nič se nam zato ni treba bati, da bi mednarodna trgovina kdaj prenehala, ker nikoli ne bo prenehala potreba ene države po pridelkih druge. Na Nemškem nikoli ne bodo zorele pomaranče in Škandinavci nikoli ne bodo pili svojega vina.

Popolnoma razumljivo je, če se hoče vsaka država čimbolj gospodarsko osamosvojiti od druge, toda to more iti le do neke mere. Vsaka zemlja bo namreč vedno v prvi vrsti gojila tisto, kar je zanjo najprimernejše in najbolj dobičkanosno. Slovenci se ne bomo silili z žitom, če ga pa ceneje kupimo, kot bi ga pa pridelali doma. Naša zemlja je posebno ugodna za živinorejo, zato bomo skušali vedno gojiti v prvi vrsti to, a južna Italija najbrže nikoli ne bo posekala svojih vinogradov in jih zasejala z deteljo, da bi se osamosvojila glede potrebe po mesu. Skratka: stremjenje po gospodarski osamosvojitvi se pojavlja povsod, ni se pa bati, da bi moglo to kdaj popolnoma odstraniti potrebo po pridelkih in izdelkih drugih držav ter o tem ubiti mednarodno izmenjavo pridelkov in izdelkov.

To nam dovolj nazorno kažejo že zadnja

leta. Navedena gospodarska stremjenja in pa politične napetosti med posameznimi državami porajajo naravnost blazno visoke carine na uvoz pridelkov in izdelkov iz drugih držav, toda žadušiti ga niso mogle in ga nikoli ne bodo mogle. Res je, da je mednarodna trgovina zadnja leta jako nezadovala, a tega je v mnogo večji meri kriva zmanjšana kupna moč prebivalstva nego stremljenje po osamosvojitvi. Mi uvažamo mauj tekstilij zato, ker si skoro nihče več ne more kupiti vsako leto nove obleke in hodi pač po dve leti in še več v eni, čeprav je oguljena.

Iz vsega navedenega jasno sledi, da bi tudi naš kmet še slej ko prej moral prodajati svoje pridelke v večino onih dežel, kamor jih je prodajal pred vojno. Velika večina vsega našega izvoza je šla nekoč v dežele ob Jadranskem in Sredozemskem morju in prav vse te dežele še danes v isti meri potrebujejo istih pridelkov kot so jih pred vojno. Če jih torej ne izvažamo tja več mi, jih mora pač kdo drugi. Z drugimi besedami: bli smo s tamošnjega trga spodrinjeni.

Zakaj? Več vzrokov je, a najvažnejša dva sta nedvomno ta, da si

nismo znali pravočasno zagotoviti še nadalje tamošnjih trgov in da je bila tudi naša trgovska organizacija nesposobna za vršitev svojih dolžnosti. Da, to sta v prvi vrsti vzroka sedanje naše nižerije, ne pa — svetovna gospodarska kriza, s katero lažemo sami sebi. Da je to res, nam menda dovolj glasno izpričuje dejstvo, da druge države vkljub tej svetovni gospodarski krizi in kljub vsem drugim težkočam še vedno izvažajo ogromno več nego mi. Kar poglejmo! Na eno glavo prebivalstva je leta 1932. odpadlo izvoza na

Danskem	— — — — —	za 4541 Din
Nizozemskem	— — — — —	za 3382 Din
Švici	— — — — —	za 2907 Din
Švedskem	— — — — —	za 2261 Din
Finskem	— — — — —	za 1520 Din
Češkem	— — — — —	za 1178 Din

Ali veste koliko pa pri nas? Za — 285 dinarjev. Pa da ne bo izgovorov, češ da smo pokazali le na gospodarsko izredno napredno ali ugodno ležečo državo, poglejmo kar po vrsti še na vse naše sosedje, katerih gospodarski položaj je našemu precej sličen ali pa še precej neugodnejši nego naš. V teh državah je znašal l. 1932. izvoz na 1 glavo:

Avstrija	— — — — —	za 1102 Din
Madjarska	— — — — —	za 399 Din
Romunija	— — — — —	za 437 Din
Bolgarija	— — — — —	za 323 Din
Grška	— — — — —	za 494 Din
Albantija	— — — — —	za 57 Din
Italija	— — — — —	za 665 Din

In pri nas — 285 dinarjev. Torej na predzadnjem mestu smo, vkljub svojemu velikemu

RAZGLED PO SVETU

Borba za življenje

Kako nam je življenje vsem drago! Kako krčevito se borimo zanj; koliko potrošijo nekateri, da ga obdržijo. In to danes, ko je vsem in vsakomur na jeziku beseda: Kako je težko, bedno in tegobno to naše življenje! Pa naj bo še tako hudo, človek poskusi vse, tvega vse, kar je v njegovih močeh, da obdrži življenje ali da si ga podaljša...

Odkod to? Ali ste že kdaj premišljevali to resnico, ki nas na prvi pogled kar začudi, čeprav se nam na drugi strani zdi nekaj naravnega? Če je življenje tako strahovito bedno, neznosno in grenko, zakaj se ga tako močno oklepamo? Zadovoljiti more samo odgovor, ki ga daje Gospod življenja — Bog. Bog je početnik življenja in on je dal v našo naravo težnjo, da do kraja dosežemo stavljeno nam nalogo. Ni res, da bi nas silila k temu življenju nevednost o onem, ki bo po smrti. Kristijan nasprotno dobro ve, kaj ga čaka po smrti, pri njem o tej nevednosti ni govora. Toda tudi v njem je, kakor v vsakem drugem, neodoljiva težnja, da živi po zakonu življenja, ki mu ga je Bog dal. Da vzdrži do konca, dokler je njegova volja, da na ta način izpolni zakon in voljo svojega Stvarnika. Pa tudi oni, ki se o svojem življenju ne naslanjajo na voljo Stvarnikovo, tudi oni gredo za istim ciljem, podvredni se morajo istim težavam in križem. Če je pri kakem narodu bolj razvita krščanska zavest, je ta življenjska borba lažja in bolj umirjena, manj je tožba o tem težkem življenju in navsezadnje: trpljenje je tem manjše, čim vdaneje ga prenašajo.

Borba za življenje se danes kakor vedno razvija na dveh poljih: najprej za fizično (telesno) življenje, potem za psihično (duhovno, oziroma duševno) življenje. Ta zakon borbe ne velja samo v naravi med nerazumnimi stvarmi, marveč v veliko večji meri v človeškem življenju. Najprej gre za sam obstanek, za vsakdanji kruh, za vsakdanje potrebe, ki jih ima vsak poedinec zase in za družino. Potem se prične boj za človeka dostojno življenje, ki ima izvestne duhovne pravice in zahteve, po katerih prav za prav ve, da je človek in ne žival. V enem in drugem boju se je treba boriti, truditi, mučiti, potiti; treba je trpeti, prenašati, odpovedovati si; treba je mo-

naravnemu bogastvu. Samo

Albanija nas še poseka.

Da pretresa gospodarska kriza ves svet zlasti še kmetijske države, a vkljub temu izvaža izrazito kmetijska Danska na vsako glavo skoro petnajstkrat toliko kot mi. Ne izgovarjamo se torej več zgolj na svetovno gospodsko krizo, kajti vse te številke nam menda dovolj zgovorno povedo, da smo na velikem delu naše miselnosti krivi tudi sami. Imamo — kakor smo nekoč že zapisali — vse polno, morda še preveč tako zvanih »merodajnih činiteljev«, organizacij, korporacij, zavodov, »krogov«, strokovnjakov itd., toda kaj so vsi ti doslej dosegli? Da smo na — predzadnjem mestu glede izvoza, takoj pred — Albanijo. Ali ni to dovolj glasen opomin, kje in kako moramo začeti, da se izkopljemo iz sedanjega stanja?

liti, odpustčati, pomagati. Vse to je v neki meri težko. Vse to je pa še tem hušje, če tega ne izvajamo v duhu, ki krepi dušo in jo vodi v vedno tesnejšo zvezo s Stvarnikom.

Prav iz tega nam tudi postane jasno, zakaj je toliko jadikovanja, psovanja in zakaj tako preklinjajo življenje. Ko zgube kompas, misel na Boga-Gospodarja, segajo po moralnem orožju, potem sledo poboji, umori, samoumori — vse to iz napačnega pojmovanja o vrednosti življenja. Nihče si življenja ni sam dal, nihče si ga sam ne sme vzeti! To je zakon narave, čisto pristne narave, tega si niso izmislile puhle glave ali zakonodajci, ne državniki, ne papeži in ne »farji«! Nasproti temu pa oni, ki je v svojem življenju našel pravo nalogo, najde v življenju tudi veselje. Najprej lažje prenaša vso borbo, ki jo prinaša življenje in ga spremlja; in ker dela skupno z voljo božjo, začuti zadovoljstvo božjega otroka, mir v srcu, pokoj v duši. Je kakor član v družini, kjer vlada ljubezen in spoštovanje.

A tudi mimo teh ne gre življenjska borba. Kot poedinci in kot skupine ali družbe se znajdejo v boju za svoje pravice, za svojo svobodo. Najprej z onimi, ki skušajo ti dve dobrini skriti ali jih čisto zatreti. Včasih bodo to močnejši poedinci, nahujskani ali zapeljani od pristašev ali strank; ponekod bo to celo državna oblast, ki ne pojmuje prav svoje naloge, ki naj bo obča skrb za dobro svojih podanikov. In ne preostane drugega kot borba, zakonita in moralna, kot človeku in kristjani pristojna. Drugikrat bo spet borba za pravico spoštovanja, ki so ga dolžni človeku drugi, za pravico svobodnega kretanja, delo, ki ga posebno danes nekateri hočejo čim bolj omejiti ali sploh uničiti... In če se vsemu temu pridruži obče slabo stanje ne samo v eni državi, marveč po vsem svetu, kot se danes v resnici godi, potem se ta življenjska borba dvigne do boja za obstanek, kar je šestokrat hušje ko vse drugo.

Mi kristjani moramo prenašati vso borbo za svoje fizično življenje in njegove potrebe. Naš položaj v tem boju je pa še tem težji, ker nam je ogrožen duševni razvoj in napredek. Od vseh strani nas stiskejo sovražniki, ki nam hočejo jemati svobodo duševnega življenja. Naše vode hočejo speljati v svoje struge: pri vzgoji otrok, pri izobraževanju mladine, pri delu v duhu krščanskih nazarov vsiljujejo svoje, na književnem in umetniškem polju, na socialnem področju, vse vidijo, vse izrabijo, vse poskusijo. Mi moramo prenesti tudi to borbo in z nezmanjšano močjo priti do zmage!

Bog je upravitelj našega življenja. To je za nas tolažilna resnica, ki vsakemu kristjani daje obilne moči. Vidimo, da se najmodrejši svetovni politiki vrte v krogu, iz katerega ne najdejo izhoda... Ne najdejo izhoda, ker ga hočejo najti brez Boga, brez spoštovanja prednosti, ki je njegova hčerka, brez spoštovanja ljubezni, ki izvira iz njega. Zato pa je naša dolžnost, da to naše krščansko pojmovanje življenja in življenjske borbe prenašamo v srecu in dušje svojih bratov, da jim na ta način olajšamo življenje in odpremo pot veselja in nade!

KATOLIŠKA CERKEV

s Usoda Cerkev v boljševiškem raju. Ta črna živi v Rusiji na svobodi samo še okrog 30 katoliških duhovnikov. V celi Sibiriji je samo en dušni pastir, ki opravlja tudi škofijske posle, zakaj vsi škofje so zaprti. V Leningradu je francoski duhovnik, ki opravi ob nedeljah do 10 svetih maš v cerkvah, ki so še odprte. Ker se boljševiki nedeljo odpravili, pristopajo verniki lahko tudi zvečer k obhajilni mizi, če od 6 ure popoldne dalje ostanejo tešči. V Moskvi je odprtih pet cerkva; njih upravitelj je francoski duhovnik Péré.

AVSTRIJA

s To pa ni prav. Koroška deželna slovenska poslanca Petek in Starc sta prispela na Dunaj, da razložita kanclerju Dollfussu težnje in zahteve koroških Slovencev. Kancler pa poslanca ni hotel sprejeti, ker da smejo koroški Slovenci izraziti svoje želje le z dovoljenjem koroškega deželnega glavarja.

POLJSKA

s Poljska katoliška mladina je vzorno organizirana v poljski katoliški akciji. Nekateri moji je iz vladne stranke pa so v svoje namene ustanovili »Mlado legijo«. Ta mladinska organizacija je v mnogih krajih prešla v komunistično in protiversko smer ter je začela napadati katoliško mladinsko organizacijo. Zato so poljski škofje v skupnem pastirskem listu obsodili »Mlado legijo« kot komunistično, framasonsko in protiversko.

DROBNE NOVICE

10 ljudi je obgrizel stekel pes v madžarskem Temešvaru.

3,362.000 prebivalcev ima sedaj ruska Moskva. V Leningradu so letos 1. marca našli 2,715.000 ljudi.

Sod, ki bo vseboval 1 milijon 700 tisoč litrov vina, izdelujejo v mestu Türkheimu.

Letošnji nemški katoliški shod je vsled vedno večjega nasprotstva hitlerjevcev odpovedal.

Gandi je pozval svoje pristaše, naj opustijo boj proti Angliji. Angleži znajo!

Veselisa je postala Poljska s 33 milijoni prebivalcev.

Silno so se poostriili odnošaji med sv. stolico in Nemčijo zaradi preganjanja katoliških mladinskih organizacij.

V primeru s 1. aprilom lani se je letos število brezposelnih v Nemčiji znižalo za polovico na 2,800.000.

S tira je skočil v prepad vlak v Braziliji; 16 potnikov ubitih.

1. majnik bo proglašen v Avstriji za državni praznik, a nima nobenih zvez z bivšim političnim praznikom.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 0064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-64 Paris. HOLANDIJA: No 1458-66 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 0967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakazila

Veličastna proslava sv. Janeza Boska

Dne 15. aprila 1934 so se nepregledne množice vernega slovenskega naroda zbrale pri Mariji Pomočnici kristjanov v božjepotni cerkvi na Rakovniku pri Ljubljani.

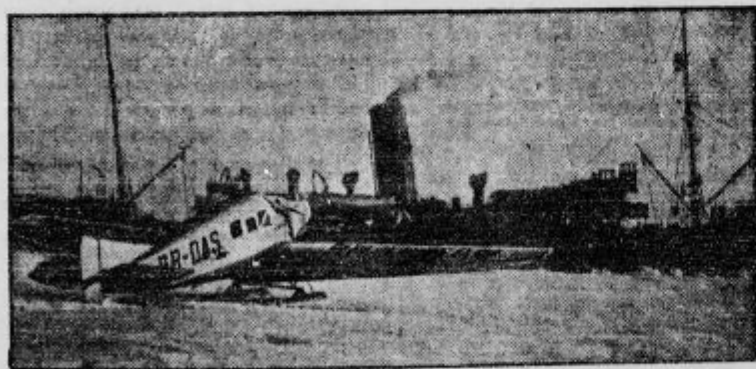
da slovesno proslave najnovejšega mladinskega zavetnika sv. Janeza Boska, ki ga je papež nedavno povzdignil med svetnike. Več desetisoč ljudi je bilo navzočih pri izredni svečanosti, zlasti pri procesiji, med njimi rakovniški gojenci, Marijini vrtci, Marijine družbe in druge verske organizacije. Nepregledna je bila vrsta belooblečnih deklic in zelo častno število lepih narodnih noš. Slovesnost je bila nekaj posebnega, ne samo zato, ker so se je udeležili odlični zastopniki duhovske in posvetne oblasti, ampak zlasti vsled tega, ker je prišel poleg drugih cerkvenih dostojanstvenikov ta dan na Rakovnik poljski kardinal primas Hlond in naš ljubljeni nadškof dr. Jeglič, ki je opravil vzlic visoki starosti slovesno sveto mašo, kateri je asistiral kardinal Hlond.

Prejšnji dan, v soboto zvečer, se je vršila v veliki unionski dvorani v Ljubljani slavnostna akademija v čast sv. Jan. Bosku. Dvorana je bila nabito polna navdušenih častilcev sv. Janeza Boska. Na sporedu je bil govor dr. Adlešiča in petje, kazali pa so tudi primerne skioptične slike. Naj pod varstvom mogočnega zaščitnika sv. Jan. Boska tudi slovenska mladina raste v dobrem in neaj postane mogočna armada hrabnih bojnikov za vero in narod.

Dva meseca na ledeni plošči

Dne 13. aprila sta minila ravno dva meseca, ko se je pričela v Severnem ledenem morju v Beringovem prelivu žaloigra ruskega ledolomca »Čeljuskin«. V noči na 13. februarja je vodja »Čeljuskinovega znanstvenega potovanja prof. Smit poslal v Moskvo brezžični znak SOS za pomoč. Kmalu nato so se »Čeljuskin« potopil: 91 članov posadke ter 10 žensk in dva otroka so se rešili na ledeno ploščo, na kateri so si napravili s stvarmi, ki so jih spravili s potopljene ladje, taborišče ter čakali ves čas

na rešitev, ki se je končno tudi posrečila po zaslugi junaških ruskih letalcev. Pretekli teden so se namreč ruski letalci Molokov, Kaminin in Slepnev spustili z letali na ledeno ploščo in spravili po zraku do smrti izčrpane ponesrečence na varno. Prej je bila rešitev nemogoča, ker so divjali hudi snežni viharji. V veliko tolažbo je bila ponesrečencem mala radio-oddajna postaja, ki so jo imeli s seboj in potom katere so vsemu svetu lahko povedali, kje so in kako se jim godi.

Slika, ki nam vsaj približno predočuje razmere v Ledenem morju: Ruski ledolomilec »Čeljuskin«, ki se je pozneje potopil radi pritiska ledenih mas. Pred parnikom pokvarjeno letalo letalca Babuškina.

75.000 kmetov se je zbralo 15. aprila na Dollfussovem shodu v avstrijskem Gradcu. Ostro pastirsko pismo proti narodnim socialistom je izdal madjarski kardinal Szeredi. Velika ležišča zlata so odkrili Francozi v Alesiniji. 1300 govorov je imel papež tekom celega svetega leta.

Avstrijska krščansko-socialna stranka je sklenila, da gre narazen in se priključi Dollfussovi »domovinski fronti«.

Nevarno je obolet bivši mehikanski predsednik Calles, strastni preganjalec katoliške vere. Zdravi se v katoliški bolnišnici.

750 milijonov čeških kron zgube izkazujejo za leto 1933 češke železnice

Schicht
RADION
pere sam

10.000
kuhinjskih
briselj

opere gospodinja v svojih zakonskih letih. Koliko truda ima že samo s perilom za družino — kako naporno je bilo menanje in otepjanje, ko je morala biti ure in ure sklonjena nad pralnim čebrom!

Zdaj si gospodinja delo lahko olajša in varuje svoje moči... s Schichtovim Radionom. Zakaj Radion pere sam.

Ne muči se!

Vzemi SCHICHTOV

RADION

KAJ JE NOVEGA

Delavstvu v premislek

Pod naslovom »Delavčeva stanovska kultura« čitamo v zadnjem »Gorenjcu« tehten članek, iz katerega naj povzameмо nekatere misli. »Gorenjec« piše med drugim sledeče:

Delavska stanovska kultura hoče biti boljša in pravičnejša, kakor je bila dosedanja buržujska — lažna kultura. Delavec ne sme sprejeti v svoje kulturno obličje navade zvičega, z vsemi sladkostmi in dobrinami napačnega buržuja, ampak mora ustvarjati kulturo, ki bo dobra in plemenita. Delavski rod mora res zrasti v pravi delavski kulturi, ne pa, da bi se izživljal kakor buržuj v samem neprestanem boju za povišanje mezde, da bi se prej ali sleje približal stopnji buržuja.

Delavec mora spoštovati svojo delavsko kulturo in v tem čaka delavske organizacije še mnogo dela. Bodimo odkriti. Dokler delavec sam ni nekaj drugega, kakor je sedaj, tudi ne more zahtevati, da bi drugi z njim boljše postopali. Dokler bo delavec sam len (vsi seveda niso taki!), malomaren, strokovno slabo izvežban in so njegova usta polna kvantanja, preklinjanja ter nedostojnega govorjenja, ne more pričakovati, da bi svet delavca spoštoval. Na delavcih samih je, da postanejo novi ljudje in ne morda samo zakriti buržuj. Če včasih s pomilovanjem gledajo na delavca, je veliko krivde na delavcu samem. Marsikdo misli, da sme kot delavec vse, da sme biti največja packa. Takšni delavci, ki se v sobotnih večerih, ko prejmejo plačo, zatečejo v prvo gostilno, zloglasni pajzeli, ter med kvantami in pridušanjem zapijejo zadnji dinar, in nadlegujejo poštena dekleta in poročene žene, takšni delavci največ škodujejo delavski stanovski časti. Kdor

se nedostojno obnaša, ta naj si zaponni, da se bo z njim vedno postopalo kot s človekom druge vrste. Delavec se bo dvigal edino le tedaj, če bo vedno gledal na delavsko stanovsko čast.

Marsikak mlajši delavec se v družbi izven tovarne že sramuje svojega stanu in ga ob prvi priliki skuša zatajiti. Kakor hitro ima za seboj fabriška vrata, že pozabi, da je delavec. V vsem obnašanju, v imenitnosti obleke, govorjenju hoče iti v štric z bogatinom, včasih ga pa hoče še celo prehitovati s kakšnimi bedastimi posebnostmi. Marsikak s krvavimi žulji prisužen dinar gre za stvari, ki so za delavca nespametne. Seveda je razumljivo, da se mlad delavec in mlada delavka ne smeta zanemariti ne v obnašanju, ne v govorjenju, ne v modi. Saj pa tudi nihče ne zahteva, da bi se mlad fant-delavec in mlado dekle-delavka oblačila kot kakšen star štric ali stara teta. Saj na to vendar nihče ne misli. Da se pa sleherni dinar porabi samo za »nobeč« po meščanskem okusu, je pa gotovo neumnost. Pretirano izenačevanje z drugimi stanovi je znak nesamostojnosti, znak slabosti in nekakšno prikrito priznanje, da se sramuje svojega stanu.

Seveda s tem pa likakor nočemo reči, da naj bi imel delavec ali delavka občutek, da sta manj vredna, kakor ljudje drugih stanov. Nikdar ne smemo zgubiti vere v vrednost in čast svojega dela. Neumno je vendar naziranje, da bi delavec stal na nižji stopinji družbenega reda, kakor kdo drug. Vsi poklici so od Boga in vsak naj služi namenu, za katerega je postavljen. In zato so tudi v božjih očeh vsi ljudje enaki.

—V Gorenji vasi pri Ribnici je odšel v večnost gostilničar Franc Šilc. — V Ljubljani so umrli: davčni upravitelj v pok. Franc Žuža, Sergej Nikolajevič Ljutov, Lucija Mekinda in dvorni svetnik Ivan Tekavčič. Naj počivajo v miru!

DOMAČE NOVICE

d Poljski kardinal dr. Hlond, ki je vodil slavnosti v čast sv. Janezu Bosku na Rakovniku, je odpotoval v svojo domovino. Ob slovesu je še posebej blagoslovil katoliški tisk.

d Do 40.000 kg krompirja so kmetje pripeljali na ljubljanski trg dne 14. aprila.

d Nemška vlada je povabila 20 jugoslovanskih novinarjev na izlet po Nemčiji. Potovali bodo v velikem letalu »Hindenburg«, ki ima prostora za 36 potnikov.

d Ob veliki udeležbi iz raznih jugoslovanskih krajev so praznovali dne 15. aprila v Skoplju dvajsetletnico vstopa prvih rekrutov iz južne Srbije v srbsko vojsko. Navzoči so bili tudi nekateri člani vlade z ministrskim predsednikom Uzunovićem.

d Sv. oče — ustanovni član hrvatskega društva. Dobrodelno društvo »Beda« v Mrkonjčgradu v Bosni je zaprosilo papeža za pod-

CVIČEK originalni bi rači. Dobite ga v Centralni vinarni v Ljubljani.

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojstvi.

Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili leni in trdoglavi. Tudi Vi ste taki! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvanredna pijača in zdravilna, da leži mnogo boleznih, dokler niso zastarele, pa vendar še do danes niste poslali Vašega naslova, da bi vam mogli poslati cenik za dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopališki prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in še danes pišite na naslov: Kopališče in zdravišče Slatina Radenci, Slovenija.

poro. Dne 9. aprila so iz Vatikana odgovorili, da je sv. oče pristopil k društvu kot ustanovni član in je obenem poslal denarno podporo.

d Naša jadranska pristanišča obišče tudi letos angleško bojno brodogojstvo.

d V posloplju uprave policije v Zagrebu se je razletel pekleniški stroj. Ranjen ni nihče, tudi gmotna škoda ni velika. Preiskava je doglala, da je pekleniški stroj položil v stranišče za stranke neki 26 letni dijak iz Osijeka. Stroj je prinesel iz inozemstva.

d 116 radionaročnikov je odpovedalo v Kuli v Vojvodini prejem radi uvedbe nove tezaevne banovinske takse.

d Kdo bo plačal novo takso na računih. Trgovci v Novem Sadu so sklenili, da bodo novo takso na računih, ki znaša pri zneskih od 20 Din navzgor 50 par, od 100 Din navzgor pa 1 Din, zaračunali odjemalcem in to od 21. aprila dalje. Slične sklepe so napravila tudi druga trgovska društva.

d Vinski trgovci ne smejo proizvajati sedov v lastnem delokrogu. Tako je odločilo trgovsko ministrstvo.

d Železnice in avtomobilski promet. V tem pogledu piše »Trgovski list« tudi sledeče: Razvoj avtomobilizma je tako velik, njegove prednosti zlasti v krajevnem prometu tako očitne, da je vsak boj proti avtomobilizmu obsojen na neuspeh. Vzrok več, da se ne pravi denar z nepotrebno konkurenco, razlog več, da pride tudi pri nas do sodelovanja med železnicami in avtobusnim ter avtomobilskim prometom.

— Pri težkočah v želodcu, gorečih, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspanosti, povzroči čaša naravnih »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti grži in obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice

d Neumestna odredba. Pod tem naslovom piše glasilo slovenskih trgovcev kot sledi: Uprava monopolov je izdala odlok, da morajo vsi trafikanti v mestih z nad 5000 prebivalci imeti v zalogi vse vrste tobaka, cigarete in smotk, ali pa izgube pravico prodaje. Jasno je, da pomeni ta odlok veliko obremenitev posebnih malih trafikantov, ki pač niso v tem srečnem gmotnem položaju, da bi mogli imeti tako veliko zalogo tobačnih izdelkov. Zbornica v Velikem Bečkereku je zato poslala spomenico monopolski upravi s prošnjo, da navedeni odlok razveljavi. Zahtevi zbornice v Velikem Bečkereku se pridružujemo tudi mi.

d Pod predsedstvom bivšega predsednika vlade dr. Srskića so zborovali te dni v Sarajevu senatorji in poslanci Drinske banovine.

d Za vseučilišnike. Prosvetni minister je odredil: Rektor univerze sme odkloniti vsakemu slušatelju vpis in overovljenje vpisnine

ZAHVALA

Podpisani se iskreno zahvalim za poslanih Din 1000, katere ste mi kot pogorelu in dolgoletnemu naročniku Vašega cenj. lista blagovolili izplačati.

Soteska, p. Straža, 12. aprila 1934.

Janez Kramar l. r.
posestnik.

OSEBNE VESTI

d 93 letnico rojstva je praznovala Helena Valušnik, roj. Suša; pač najstarejša ljubljanka. Živela!

d Zlato poroko sta obhajala posestnik Jožef Rop in njegova žena Antonija v Bočni. Bog ju ohrani še mnogo let!

d 80 let je dopolnila Ana Kralj, gostilničarka v Višnji gori. Bog jo živi!

NOVI GROBOVI

d Grenka pesem. V St. Vidu pri Stični je umrlo vzorno dekle Metka Vencel. — Na zagrebškem pokopališču Mirogoju so položili v grob splavarja Bobka, ki je utonil v Savi, ko se je prevrnil splav. — V Slovenjgradu je zapustila solzno dolino 31 letna Matilda Sekavčnik. — V Mengšu je mirno v Gospodu zapala 77 letna Marijana Vrhovnik, roj. Jeras.

v dekanatu, izvršitev izpita, izdajo diplome in drugih dokumentov in izpričeval, če je slušatelj protipravno oškodoval imetje univerze ali katerega priznanega študentskega društva — vse dotle, dokler ne da potrebne odškodnine. Ta določba velja za vse redne, izredne in absolvirane slušatelje, pa tudi za one slušatelje, ki ne vpisujejo več semestrov. Rektor univerze odloča po tem členu neodvisno od disciplinarnega postopka.

d Pokvarjene tovarne liste, kolke itd. zamenjuje samo uprava monopolov v teku 30 dni, ko so se pokvarili. Prošnje za zamenjavo je treba predložiti na pristojno davčno upravo.

d Jugoslovanske parnike in ne več italijanskih najemajo švicarske turistične družbe za izlete po Jadranskem in Sredozemskem morju.

d »The Native's Return«. Pod tem naslovom v angleščini je napisal ameriški Slovec in pisatelj Alojz Adamič, ki je nedavno obiskal Jugoslavijo, knjigo. Senator gosp. Hribar je poslal kot odgovor Adamiču daljše pismo, v katerem zavrača Adamiča. To pismo je priobčil tudi »Pohod«.

d Ljubljani bodo te dni začeli regulirati med frančiškanskim in čevljarskim mostom.

d Orla je ubil s palico. Med Lučanami in našo mejo leži na avstrijski strani posestvo Ivana Gozdnika. Nad domačijo je te dni krožil mogočen planinski orel, ki je v teh krajih velika redkost. Nedavno se je spustil proti tlom ter se zaletel na dvorišču v psa. Ko se je z živaljo v krempljih nerodno dvigal, je priskočil posestnik ter s palico začel mahati po nevarni ptici. Z nekaj udarci po glavi je orla ubil. Ptica meri z razpetimi kraljutmi 1.80 m. Morda je priletela v kozjaške hribe iz solnograških ali gornjetajerskih planin, kjer še stalno živi.

d Novo veliko tovarno gumija gradi veletrdka Bata v Borovem.

d Ko sta spala. V Zagrebu sta spala v eni sobi brata Cigrovski. Sobe nista zaklenila in tako se je ponoči priplazil tat in jima ukradel vso obleko, ki sta jo imela na stolah in v omari, poleg tega pa še tri suknje. Ko sta brata zjutraj vstala, nista imela kaj obleči in sta morala ostati doma.

d Framazoni ne morejo biti državni uradniki. »Narodna Svest« v Novem Sadu priobčuje besedilo framasonske prisege in dodaja dobro opazko, da je ta prisega v nasprotju s prisego, ki jo polagajo državni uradniki. Zato eno ali — drugo. Oboje se ne sklada. — Nam pa je znano, da so člani framasonske lože še imenitnejši gospodje od državnikov.

d Pojdimo k Srbom v šolo! Belgrajska gošpa Lacković je podarila srbski pravoslavni cerkvi 2 milijona dinarjev, da bodo mogli že to leto s tem denarjem zgraditi ženski samostan. — Tudi v marsikateri drugi lastnosti bi nam lahko bil srbski narod dober zgled.

d Bankovci po 1000 Din, kakor tudi oni po 100 Din dinarsko-kronske izdaje izgube veljavo 25. maja t. l. Nosijo podpis ministra Ninčiča in nimajo datuma izdaje.

d Okrog 10.000 izletnikov je obiskalo za Veliko noč naše Primorje.

d Hranilne vloge v Poštni hranilnici naraščajo še naprej. V marcu so narasle hranilne vloge za 17 milijonov Din na 628.7 milijonov; število vlagateljev pa za 4.894 na 280.655.

Za srec, ledvice, kamne, želodec, jetra, notranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naša prirodna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopalnice in zdravilišče Slatina-Radenci, Slovenija.

NESREČE

d Požari. Vse je do tal zgorelo posestniku Martinu Gokjoviču v Podložu pri Ptujski gori.

— Požar je uničil hleve posestnika Bračka na Ličenski gori pri Ločah, svinjake in hišo Bračkovemu sosedu po dom. Pintarju, Olivovo viničarijo in kočo Hriberška Franca v Zgornjih Lazah. — Ogenj je uničil hišo in gospodarsko poslopje posestniku Cukiatiču, po dom. Križniku v Št. Jurju nad Izlakami. — Stilinovičevo žago v Trčici pri Vranskem so popolnoma ugnobili ognjeni zublji. — Ostrejšje je zgorelo posestnici Frančiški Laznik v Guštanju.

d Prepozno je odskočil. Na Pohorju pri tako zvanih Altemsovi rizi so delavci spravljali hlode v rižo. Hlodi so bili zloženi v visoke kupe. 62 letni delavec Jernej Mužič je sprožil tak kup, pa je prepozno odskočil, ko so se začeli hlodi premikati. Debla so Mužiča pokopala pod seboj ter je zgrmel nanj ves kup, vsega skupaj nad 200 hlofov. Njegovi tovariši so začeli med hrustem valečih se hlofov samo presunljivo vzklik »Jezus!«, nato pa je nesrečnej utihnil. Tri ure so rabili delavci, da so ponesrečenca rešili iz smrtonosnega objekta. Telo so mu težki osemmeterski hlodi popolnoma zmečkali ter je bil pri priči mrtev.

d Ne igray se s karbidom! Nekaj mladih fantov je šlo v gozdici pri vodovodu v Klečah, da uprizore tam nevarno igray s karbidom. Med temi je bil tudi 15 letni Stane Camernik s Stozic. Dečki so napolnili steklenico s karbidom ter dolili vode. Ena steklenica pa je prehitro eksplodirala. Pri eksploziji je bil Camernik ranjen po brazu in obeh.

d Tilnik si je zlomil pri padcu z voza in nato preminul v bolnišnici 28 letni delavec Anton Per, zaposlen pri Mergenthalerju v Mostah pri Ljubljani.

d Pri lovu na divjega petelina v Kamniških planinah je bil po nesreči ustreljen v nogo lovski čuvaj 30 letni Anton Plevelj iz Olševka pri Kamniku. Spremljevalec krvi ni mogel ustaviti, ker je bila prebita glavna žila odvodnica. Plevelj je kmalu izdihnil.

d Gorelo je v spalnici pravoslavnega bogoslovca v Sarajevu. Zaradi gostega dima je padlo v nezavest izmed 40 bogoslovcev kar 20. Gasilci so omejili požar.

RAZNO

d Duhovne vaje za dekleta bodo na Mali Loki to pomlad samo še od 5. do 9. maja. Marijin mesec vas vabi, da se prenovite v ljubezni do božje Matere in do njenega Sina. Priglasje naslovite na: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, pošta Domžale.

d K Mariji na Trsat boste tudi vi romali s posebnim vlakom o Binkoštih in z ladjo se boste brezplačno peljali po morju na otok Krk, če se boste prijavili in plačali voznino do 25. aprila. Pozneje se bodo oddajala le še rezervirana mesta, dokler bo kaj prostora. Podrobna pojasnila v romarskem listu »Preporod« in položno pošlje vsakomur zastoj »Sveta vojska«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d Oprostilni izrek. Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani se je vršila kazenska razprava proti gosp. kaplanu Kirarju iz Cerknice. Državno tožilstvo ga je obtožilo, da je pri neki pridigi zlorabljal svojo duhovno oblast v strankarske namene. Sodnik gosp. Lederhas je razglasil oprostilno razsodbo.

d Komunistična razprava, ki se je vršila te dni v Celju proti 22 Slovincem, se je kon-

čala s sledečo razsodbo: 1. Kocmur Emil 20 let, slušatelj tehnike v Ljubljani, oproščen — 2. Diehl Branko, 28 let, diplomirani filozol iz Celja, 3 leta robije. — 3. Slander Slavko 24 let, zobotehnik iz Celja, 3 leta robije. — 4. Koželj Kazimir, 27 let, trgovski nameščenev v Celju, 2 in pol leta robije. — 5. Pečovnik Alfonz, 23 let, uradnik v Celju, oproščen — 6. Rader Anton, 19 let, bivši občinski tajnik iz Legena pri Slovenjgradcu, 3 leta robije. — 7. Rader Josip, 25 let, delavec iz Legena pri Slovenjgradcu, 10 mesecev strogega zapor. — 8. Tucovič Veselin, 28 let, kožarski pomočnik v Slovenjgradcu, 1 leto in 2 meseca robije. — 9. Schimpf Ivan, 20 let, medicar iz Celja, 4 mesece in 20 dni strogega zapor. — 10. Slander Viljem, 23 let, ključavničarski pomočnik iz Št. Pavla, 2 leti in 3 mesece robije. — 11. Hribar Franc, 20 let, tkalski mojster iz Št. Pavla, 2 in pol leta robije. — 12. Hribar Rudolf, 25 let, krojač iz Št. Pavla, 2 leti in 3 mesece robije. — 13. Jurhar Filip, 24 let, krojač iz Št. Pavla, 10 mesecev strogega zapor. — 14. Turk Josip, II, 22 let, ključavničarski pomočnik iz Št. Pavla, 2 leti in 3 mesece robije. — 15. Kotnik Anton, 19 let, posestnikov sin iz Št. Pavla, 1 leto in 2 meseca strogega zapor. — 16. Završnik Stanko, 18 let, kovaški vajenec iz Št. Pavla, 4 mesece strogega zapor. — 17. Pikel Franc, 20 let, strugarški pomočnik v Št. Pavlu, 1 leto strogega zapor. — 18. Strgar Andrej, 19 let, ključavničarski vajenec iz Št. Pavla, 6 mesecev strogega zapor. — 19. Turk Josip, I, 29 let, mlinarski pomočnik, iz Grajske vasi, 6 mesecev strogega zapor. — 20. Malgaj Fric, 31 let, trgovski pomočnik iz Gotovelj, 10 mesecev strogega zapor. — 21. Rožman Anton, 28 let, posestnik iz Artič, oproščen. — 22. Radšel Slavko, 22 let, učiteljski abiturient iz Šmartna pri Slovenjgradcu, oproščen. — Vsem obsojenim se šteje v kazen preiskovalni zapor. Olajševalne okolnosti niso bile priznane.

d Po zakonu o zaščiti države pridejo pred sodišče v Sremski Mitrovici državni tožilci iz Rume dr. Andrej Karčić, dr. Marko Lamešić in dr. Živan Spasojevič. Vsi trije se nahajajo v preiskovalnem zaporu.

d Te dni so obesili v Novem mestu na smrt obsojenega Andreja Malija. Pred smrtjo se je spravil z Bogom, ki naj mu bo milostljiv sodnik.

d Cerkevna slavnost v čast Marije Matere Dobrega Sveta, nebeske varuhinje misijonske družbe sv. Petra Klaverja, se bo vršila v nedeljo 22. aprila v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Ob pol 4 popoldne govor: stol. vikar Jože Košiček. Nato slovesne pete litanije z ljudskim petjem in blagoslov. Po govoru bo darovanje za uboge sliške misijone. Pri-srčno vabimo k številni udeležbi.

n Vsem prosilcem za podelitev službe cerkvenika pri podružnici sv. Štefana v Tomažji vasi sporoča župni urad Bela cerkev, da je bila razpisana služba podeljena domačinu.

k Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humeč — 2. predelana in pomnožena izdaja s 102 slikami med besedilom in 2 barvanima podobama. Cena nevezani knjigi 42 Din, vezani 54 Din. Založila Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. — Danes, ko ima že skoro vsaka hiša vrtiček za najpotrebnejši zelenjad in evetlice, je prav, da opozorimo na knjigo, ki bo vsakemu posestniku domačih vrtov dobrodošla, da si bo znal svoj vrt praktično urediti in obdelovati. Tu najde navodilo, kako vrt uredi, obdeluje, krasi, kakšna naj bo zemlja, gnoj, orodje, katere so glavna vrtnarska dela itd. Dalje opisuje vse vrste zelenjadi, ki naj jih goji, kapusnice, listnato zelenjad, korenasto zelenjad, stročnice, čebulnice, dišeča zelišča, paradiznike, papriko itd. Posebno poglavje tvorijo evetlice, vrtnice in sobne. Knjigo vsakomur toplo priporočamo.

Framazonska prisega

Danes se mnogo govori o framazonih, tudi v naših jugoslovanskih, katerih načelnik je nedavno izjavil, da ima framazonska misel v neki zvezi društev zelo veliko oporo.

Zato gotovo marsikoga zanima, kako framazoni prisegajo, da bodo čuvali društveno tajnost. Prisega se glasi:

Zaklinjam se v imenu najvišjega zidarja svetov, da ne bom nikdar izdal tajnosti, znakov, pojmovanja, nauk in običajev framazonskih in da bom o vsem strogo molčal...

Ako bi besedo prelomil, obljubujem, da se podrejam sledeči kazni: ustnice naj

mi žgo z razbeljenim železom, roke naj mi odsečejo, a truplo naj obesijo v prostorih lože, ko bodo sprejemali drugega brata, in sicer na sramoto moje nezvestobe in v opomin drugim. Nato naj mi telo sežgo, pepel pa vržejo v veter, da ne ostane nobene sledi spomina na moje izdajalstvo.

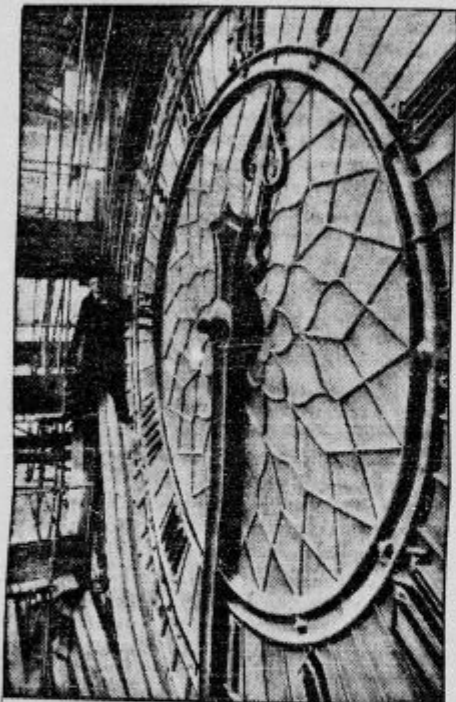
Poleg tega zavežejo kandidatu oči, nosijo prižgane sveče, žvenketajo z meči, zažigajo strelni prah, stavijo različna vprašanja in uganjajo še druge »scopnije«. In ta cirkuska pajacada je nekim današnjim modernim ljudem večje vrednosti, kot resni, vzvišeni nauk katoliške vere in Cerkve!

Nekdanji predsednik Meške Cates, znan posebno po svojem preganjanju katoličanov, je nevarno zbolel. Splošno domnevajo, da ne bo prestal bolezni

60 odstotkov grškega prebivalstva je spolno bolnih, poroča grško ministrstvo za socialno politiko.

4 milijone 700 tisoč družin sprejema v Ameriki državno pomoč.

»Big Ben«, velikanska ura na angleškem parlamentu, katere udarce prenaša tudi londonski radio, se je pokvarila. Držni urarji jo popravljajo.

Proslava sv. Janeza Boska na Rakovniku: Del ogromne procesije z narodnimi nošami.

V vsako hišo Domoliuba!

Patriotizem in verska šola

Pred nekaj dnevi se je v belgijskem senatu o priliki proračunske razprave razvil razgovor o patriotični vzgoji v verskih šolah. Poročevalec Van den Nest je ostro napadel versko šolo v Belgiji, ki jih imenujejo navadno svobodne šole. Njegove napade je katoliški senator Verbist zelo učinkovito zavrnil. Popolnoma se mu je posrečilo dokazati, da v verskih šolah vzgoja k patriotizmu in narodnemu mišljenju prav nič ne zaostaja za tozadevno vzgojo v državnih šolah, česar prav za prav ne bi bilo treba niti dokazovati, ker je spoštovanje pred oblastvi in zakoni važna dolžnost slehernega kristjana.

Ako kralj kliče narod v pravično vojno, potem je njegovemu klicu treba slediti. Prav tako je kristjan dolžan, da spolnuje svojo dolžnost, če gre za plačevanje pravično odmerjenih davkov. Kdor okrađe državo, okrađe svoje sodržavljanke. Nadalje je senator opozarjal na prisego katoliških učiteljev. Katoliški učitelj, ki poučuje v verski šoli, priseže zvestobo kralju in ustavi in sicer z dostavkom: »Kakor mi je Bog priča«. Prisega kralju in ustavi je jamstvo, da bo takšen učitelj zvest tudi vsem državnim zakonom.

Na brzni vlak blizu Linca je bil izvršen atentat. Dve osebi sta bili ubiti, 16 hude ranjenih.

PO DOMOVINI

Smrtna kosa.

(Metlika.)

V Metliki je umrla 7. aprila Meta Dovgan, v starosti 78 let. Bila je na postelji 2 leti in 4 mesece. Veliko je trpela, pa nikdar ni bila nevoljna; vse je voljno prenašala, vdana v božjo voljo. Bila je nečakinja umrlega g. prošta Dovgana v Metliki. Njemu je zvesto služila 44 let. Kako rada je molila! Zmeraj je imela rožni venec v rokah. Ljubezen do afriških misijonov je imela veliko; vedno je od svojih skromnih sredstev kaj oddrgala za misijone. Po mučni bolezni je mirno v Gospodu zasopala. Naj mirno počiva v Gospodu!

Ptiček se je ujel

(Rožni dol pri Semlju)

Ze nekaj let so bile tatvine in razni požigi v naši župniji na dnevnem redu. Vsi napori orožnikov so ostali dolgo časa brez uspeha. Končno se jim je le posrečilo priti zlikovcem na sled. Spravili so pod ključ člane ene cele tatinske rodbine. Pred tedni je zapazil posejanez Raub, da mu izginja vino v zidanci. Skril se je na samo Veliko noč zvečer v vinsko klet. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Čez pol ure se odmakne kamen iz zidne line in skozi njo se splazi drobna senca z vinskimi posodami. Zunaj kleti je stal pri lini drugi. V trenutku zgrabi gospodar tatiča za vrat in ga izroči pravici. Ljudstvo upa, da bo prišlo orožništvo na sled tudi požigalcu, ki je napred pred leti v isti vasi velike škode.

Na Trško goro!

(Krško ob Savi.)

V nedeljo, 22. aprila, na praznik varstva sv. Jožefa, je v cerkvi na Trški gori običajna služba božja ob pol 11 dopoldne. Kako radi so svojčas prihajali tudi romarji iz bližnjih in daljnih krajev na ta grič, ni sicer zapisano s črko na papirju, pač pa je zapisano z neizbrisanimi znaki v kamenu, iz katerega je sestavljena veličastna cerkev, ki priča o požrtvovalnosti naših predni-

kov, pa tudi v kamenu, ki tvori cerkveni prag. Koliko tisoč in tisoč romarjev je pač moralo svojčas iti preko tega praga, ki nosi od romarskih nog tako globoko uglašeno vdolbino v sebi! Žal, da so mnogi v zadnjih desetletjih pozabili, da je cerkev sv. Jožefa na Trški gori tudi romarska cerkev. V nedeljo upamo, da vsi zbere v tej cerkvi zopet obilnejše število vnetih žastilcev sv. Jožefa. Službo božjo bo namreč opravil znani ljudski govornik in prijatelj delavnega ljudstva g. prof. Alojzij Pavlič. Poleg pridige v cerkvi, obljublja tudi govor izven cerkve. Vabljeni!

Razno.

(Sv. Jurij pod Kumom.)

Za praznike smo imeli lepo vreme; le za konec nam jo je april zagodel s snegom in mrazom, ki pa škodo ni napravil. Večjo škodo dela v naših vrstah grda razvada, da naša mladina ravno na največje praznike tako rada polni gostilne in se vdaja pijačevanju. Posledica takega popivanja so navadno pretepi. Tako je bilo tudi letos. Kdaj se bodo naši fantje spametovali in spoznali, da nož in kol ni orodje, s katerim bi se utrjevala fantovska čast. — V torek po Vel. noči se je ponesrečila Jožefa Borišek, žena vpk. rudarja in cerkovnika pri Sv. Lenartu. Krava jo je sunila, da je padla v 50 m globok prepad. V strašnih bolečinah je umrla. Pokoj njeni duši!

Razno.

(Trebešno pri Mokronogu.)

Dne 8. aprila je Prosvetno društvo priredilo malo zabave s tamburanjem, petjem in opereto »Darinkos. Mnogo truda so imeli vsi: organist, igralci in igralke. Le žal, da se ljudstvo še preakromno udeležuje takih prireditev. — Župnija je dobila novega g. kaplana Ivana Sekula. Župnik že en mesec boleha, a se mu zdravje vrača. — Na Tiho nedeljo je bil shod »Narodne Obzorne«. — Občina bo morda izgubila vas Debenec, ki naj bi se priključila občini Mirna. — Poročamo pa lahko žalostne novice: V Radnji vasi je pred 2 mesecema nekdo, kakor se sklepa,

vrigel psa v vodnjak. Šele pred kratkim so te zvedeli. Barbarstvo je tako početje. — Očeta Janca Slaka z Derečjega vrha je sin Jožef po nesreči obstrelil v obe nogi. Zdravi se v Kandiji, doma pa mu umira žena. — Znani Krašovec je aretiran, ker se je vrnil v občino, iz katere je bil izgnan. — Nogo sta si zlomila čevljar Kotnik Ignacij in šolar Janežič. — Dinamična patrona je odnesla tri prste na desnici šolarju Anzelju.

»Ne vemo ne ure ne dneval«

(Ambrus.)

Vsemogočni je poklical k sebi dva naša soseda, skrbna družinska očeta, sredi moške dobe: Antona Hrovat p. d. Tomažka in Franceta Hočevar p. d. Kojna. Prvi je bil star 46, drugi pa 56 let. Zapaščata ženi in več mladoletnih otrok. Kal boleznj sta oba prinesla iz Amerike, kjer sta bila vsak 20 let. Prijubljena sta bila med širnimi ameriški znanci. Doma je njihov pogreb pokazal veliko spoštovanje sosedov do njiju. Oba sta bila v apostolstvu mož. V boleznj sta bila večkrat prevedena s sv. zakramenti. Posebno hvalevredno je, da je na dan pogreba vsa družina in več sorodnikov prejelo sv. zakramente. Bog jima daje večni mir in pokoj! Ostalim naše iskrene sozljaj!

Vabilo.

(Dol pri Hrastniku.)

V nedeljo, 8. aprila je prizorilo v Društvenem domu društvo Krščanska šola »Zrtev spovedne molččnosti. Drama, ki je privabila marsikomu solze v oči, nam predstavlja, kako težek je poklic duhovnika, kako se mora žrtvovati, samo, da ne škoduje sv. Cerkvi in da ne obteži svoje vesti. Ker bi igro še marsikdo rad videl, jo ponovimo v nedeljo, 22. aprila ob 3 istotam. Vsi vljudno vabljeni.

Razno

(Škocijan pri Turjaku)

Dne 25. marca smo praznovali v cerkveni dvorani smaterinski dan. Slovesnost, ki so jo napravili otroci Marijinega vrta našim materam je bila tako ganljiva, da so bile matere do solz ganjene. — Pred cvetno nedeljo so imeli fantje duhovne vaje. Fantje so z zanimanjem poslušali lepe govore in zadnji dan je prejelo do 100 fantov sveto obhajilo. — Dne 9. aprila smo spremili na zadnji poti Pritekeljevega očeta

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Tedajci se je iznenada znašel prav robu poti, ki jo je bilo naredilo ljudstvo, in ko se je ozrl, je ugledal kraljico in tri, štiri dolžine za njo Beatriko, ki jo je arabec vedno bolj puščal za seboj. Videl je strmi prepad in pri tisti priči je sprevidel vso nevarnost. Kakor bi trenil je bil na trati, dober korak od nevarne poti; želel je, da bi imel Lance-lotovo moč v svojih rokah, da bi s svojimi nogami skočil kakor divja zver; toda srce mu ni upadlo.

Tekom ene sekunde je živel celo dolgo uro. Njegovo življenje ni bilo nič; toda dal ga je lahko samo enkrat, da reši eno žensko, in ona mora biti Beatrika, naj doleti kraljico katerakoli usoda. Ampak Eleanor je bila kraljica, ki mu je bila zelo naklonjena; v tem usodepolnem trenutku je uprl oči v njen obraz. Hotel je, da bi rešil drugo, toda ne-hote in nevede je naredil še en korak naprej in počakal sredi pota. En hip je porabil za misel, drugi hip za korak, ki ga je storil; naslednji hip pa je bil odločen. Slišal je piš vetra in Eleanor je zrla vanj.

V tem skrajnem trenutku se ji je obraz predrugačil in obupni mir njenih oči se je izpremenil v obupni strah za njega, ki ga je ljubila celo bolj, kot si je mislila.

»Nazaj!« jo zavpila in v tem kriku je

bil smrtni strah ženske; toda ni se bala za samo sebe.

Z vso silo je nategnila vajeti ob belčevi strani; toda vse zaman; zamižala je, da ne bi videla umreti tega človeka. Gilbert je hotel, da jo pusti divjati mimo; saj mu je mlado dekle bilo bližje sreji; in zbral je vse svoje moči. Ko pa je videl njene oči in slišal njen krik, je pri tisti priči vedel, da ga ona ljubi in želi, da on reši samega sebe, ne nje.

Ko je skočil naprej, se je zavedal, da mu ne preostaja nič drugega, dasi je ni lju. bil. Padec njenega belca bi utegnil ustaviti ostali dve ženski, če bi ga njegove roke obdržale. Tedajci je skočil. Videl je samo košeno arabčovo glavo in zlato uzdo, ko so jo zgrabile njegove roke. Potem ni videl ničesar; samo držal je uzdo in celo v smrti bi jo še vedno držal, kakor drže jekleni kremplji lovčeve pasti volka za noge. Zavedal se je, da ga je konj podrl, vlek el seboj, da ga je udarjalo, ranilo, zvijalo kakor vrvi, da so mu kosti pokale v členkih. Toda možak je venomer držal in ni čutil nobene bolečine; samo nebes in zemlja sta se mu vrtela pred očmi. To ni trajalo hip, dva; bila je cela ura, celo leto, življenje; ampak on ne bi mogel razkleniti svojih rok, tudi ako bi bil hotel izpustiti; saj se je po njegovih žilah pretakala kri rodu in v njem je bival duh plemena, ki nikdar ni izpustil tistega, kar je držal.

Vse skupaj je trajalo samo en dihljaj; arabec je divje udaril z zadnjimi nogami in omahnil; glava se mu je skoraj tal dotaknila

in vlekla Gilberta za roke po trati. Ko mu je njegova teža okrenila glavo, je silna brzina zasukala zadnji del konja v kolobarju, kakor veter zasučje vetrnico na strehi. V istem trenutku je pridrljal veliki Oger, skušal preskočiti arabca; a je zadel s prsi ob prazno sedlo in padel čezenj z vso svojo težo, tako da sta se oba prevalila drug čez drugega in besno tolkla s kopiti okoli sebe. Konj zastavonošnje, ki ni bil tako splašen kakor ona dva in je bil nekoliko dolžin zadaj, se je naenkrat ustavil, uprl po dveh, treh kratkih, pa silnih korakih, ki so jahačko malone iz sedla vrgli, sprednje noge na trato ter obstal nepremično, močno hropeč in drhteč. Divje dirke je bilo konec.

Z močjo in nagibom rojene jahačke si je Eleanor oprostila noge iz stremen in se pustila vreči raz sedla. Padla je, vendar je bila zopet na nogah, preden ji je mogel kdo izmed osuple množice priti na pomoč. Poleg sebe je ugledala Gilberta, ki je ležal na tleh in še vedno držal za uzdo, da ga je arabec v svojem poslednjem, slabotnem boju premetaval sem in tja. Oči so mu bile napol odprte in obrnjene proti kraljici; bile so pa blede in niso videle ničesar. Ogrski konj se je skoraj zvalil na hrbet in le visoko sedlo je preprečilo, da se ni popolnoma prevalil; ranjen je bil samo neznan.

Beatrika je obležala kakor mrtva. Padla je čez arabca, zadela z glavo ob trato in konj se ji je zvalil na noge. Lahka joklena čelada ji je bila potisnjena preko čela in cizelirani

iz Gradeža. Obširna cerkev je bila napolnjena ljudi, ki so se udeležili pogreba. Bil je rajni Jože kremenit, krščanski značaj. Pota v svet niso omajala njegove vernosti. Bil je 18 mesecev v Rusiji, trikrat v Ameriki. Notri do visoke starosti 78 let je ostal undan cerkvi. Kljub demarni stiski ni ostal nobeno leto brez »Domoljubčeka«, kakor je nazival naš list. Pristopal je mesečno k sv. zakramentom. Ko je prejel zadnjo popotnico, je kar naprej ponavljal: »Oh, ko bi kar jutri umrl!« — Blagi značajni duši bodi Bog plačnik! Krščanski hiši pa naše sožalje!

Koncert.

(Preska pri Medvodah.)

V nedeljo, 22. aprila gostujejo pri nas s koncertom pevci in tamburaši iz Mavčič. Program, ki ga izvajajo smo slišali na koncertih v Mavčičah in Smedniku. Popolnost, ki so jo dosegli je pač nekaj izrednega za deželo. Zlasti tamburaši so znani kot najboljši v vsej okolici. Moški zbor je na zadnjih dveh koncertih tako užgal, da je moral program obkrajati ponavljati. — Upamo, da bo občinstvo znalo ceniti to prireditelj in se je bo v velikem številu udeležilo.

Naše matere

(St. Gotard)

Na praznik Marijinega oznanjenja smo imeli »materinski dan«. Naša dekleta in otroci so pokazali hvaležnost in ljubezen do svojih mater. V cerkvi in v dvorani smo slišali lepe govore za žene in matere. Dekleta Marijine družbe so izvrstno igrale »Marijo iz Magdale«. Bolj ko boste otroci hvaležni svojim staršem, prej bodo pozabljene skrbi in težave. Ta dan je bilo nekaj žena sprejetih v Marijino družbo. — Nedavno smo zagrebi tih in mirno mlado ženo Tilko Bokalj iz Limove, članico Marijine družbe, v cvetu 25 let. Bog ji daj večni mir. Domačim naše sožalje!

Razno.

(St. Jošt pri Vrhniki.)

Devet mesecev se je smrt ogibala naše fare, na Vel. petek pa je prišla po užitkarja Jožeta Buha, ki je dočkal starost 84 let. Celó življenje je bil zdrav, nazadnje pa mu je pljučnica končala življenje. Rajni oče se je posebno zanimal za duhovnike. Imel je izreden spomin, da si je zapomnil vsakega duhovnika v škofiji, njegovo starost, nameščenje in službena leta. Vse žup-

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-ČAJ BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

»PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC« iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

nije cele škofije je natančno poznal. V St. Joštu je sam doživel devet župnikov. Blagemu, poštemu in vernemu možu bodi Bog bogat plačnik! — Posetnik Franc Oblak je pogorel. Najbrž je zlobna roka podtaknila ogenj, ki mu je uničil vse. — Za prvi petek imamo pri nas nočno čiščenje pri sv. R. Telesa. Vabimo zlasti fante, da se te lepe pobožnosti udeležujejo. — Na Vel. ponedeljek je bil v Butajnovi cerkveni shod. Ljudi je bilo veliko. Le žal, da se nekateri v cerkvi ne znajo dostojno obnašati. Starši, poskrbite po svojih močeh, da bodo tudi vaši sinovi prav pri maši!

Zlata poroka

(Bočna pri Gor. gradu)

Na belo nedeljo smo obhajali zlato poroko obče spoštovanih in priljubljenih zakoncev Jožeta Rop in Antonije roj. sket. Te redke slavnosti so se udeležili skoraj vsi župljani. Počastila sta zlatoporočena tudi dva odlična gosta: gimn. prof. iz Maribora Jakob Richter in sosednji mestni župnik gornjegrajski, G. prof. je v prelepem govoru poudaril pomen slavnosti za zlatoporočena in za javnost. Pri slavnostem obedu so lepo svirali tamburaši iz Sv. Frančiška. sedem pridnih in poštenih fantov, samoukov. Vsa čast in hvala jim. Zlatoporočencema želimo, da bi doživela še biserno poroko.

† Tekla Drvodol.

(Črna pri Prervaljah.)

Veselo so zapeli velikonočni zvonovi v rano jutro, a med ljubkim pritrkavanjem je za vedno nehala biti blago srce gospe Tekle Drvodol, p. d. Pušnice. Kdo ni poznal te blage duše? Svojim otrokom je bila nad vse skrbna, krščanska

mati. Ob Slomšekovih »Drobtinica«, ob »Blažetu in Nečici« se je učila svoje otroke vzgajati. In njen trud ni bil zastonj. Starejši sin jesti vzorno gospodarji na domačem posestvu, kjer je rajna celih 26 let kot vdova delala, trpela in mučila, da bi otrokom ohranila rodni dom; mlajši g. Lojze pa je izpolnil njeno tiho, srčno željo. Postal je duhovnik. V trpljenju, v nezgodah in nesrečah je iskala pomoči in tolažbe edino le pri Bogu. Kdo ni poznal rajne Pušnice? Črnski študenti so jo imeli za svojo dobro mater. Prvi obisk ob počitnicah je veljal njej. Pa znali so jo reveži, brezdomci in brezposelni. Za vse je imela odprte roke in sočutno srce. Kaj rada je delila miloščino po rokah svojih otrok. Ljubila je nad vse svojo farno cerkev. Da bi bila bliže cerkve, se je preselila v vas, kjer je imela hišico. Tukaj je živela s svojo 7-letno vnukinjo in se pripravljala na pot v večnost, kamor jo je na velikonočno jutro naš Zveličar poklical. Spavaj sladko, duša blaga!

iz zagrebske torbe.

(Zagreb.)

Prvič smo jo po slovensko rekli v cerkvi sv. Marije. Na Vel. noč smo začeli tam z rano mašo, to nedeljo pa se je oglasilo prvič slovensko petje v tej cerkvi. Tako lepo so zapele naše družbene pevke, tako lepo je zaigrala naša orgla gospa dr. Klemenčeva, da mi je kar mehko postalo okoli srca in kar tako vem, da je to vse kako tako važna novica v zagrebski torbi, da je zanimiva in vesela za vso slovensko javnost. Res, lepo veselje za triletnico Slovencev! Tako upamo, da bomo zopet nekateri zdržali iz dr. mavec! — Pa še nekaj novic iz mestnega hrnišča Morda ono o dveh »odličnih« damah, ki sta v

rob se ji je zadržal v meso, da ji je kri počasi tekla po beli koži. Njene roke so bile skoraj odprte in so ležale nepremično z dlanjo navzgor na tleh.

Mnogo moč je priskočilo na pomoč zdaj, ko je vsa nevarnost minula; izvlekli so Beatruko izpod živali in skušali spraviti njegova konja zopet na noge. Eleanor je klečala poleg Gilberta in se trudila, da bi mu razklenila prste in oprostila roko brzde; vendar se ji ni posrečilo in je morala odpeti spono. Njene roke so mu nežno božale sence in sklonila se je ter mu pihala v obraz, da bi ga hladna sapa pripravila zopet do zavesti. Na njegovem čelu in bradi so bile videti kaplje krvi in jopič je bil na več mestih raztrgan, da se je spodaj videla bela srjaca. Eleanor pa je videla samo njegov obraz, ki je bil celo v nezavesti jasen in resen.

V tistem trenutku, ko je vedela, da je on ni videl, ni mislila na lastni obraz, ko je zrla na njegovega; tudi ne na to, da bi prikrila, kar je čutila; tisto pa, kar je čutila, je bilo zlo, in je bilo sladko. Izenadena pa se je prikazalo življenje v njegovih očeh; prsti so se mu odprli in preko ustnic mu je prišla beseda, ki je že dolgo ni bil spregovoril.

»Mati!

Eleanor je počasi zmajala z lepo glavo. Tedaj je Gilbert vse razumel in obraz se mu je pomračil; stare boli so mu na moč prešle srce, celo prej nego so se vzbudile bolečine po njegovih ranjenih udih. Kot bi trenil, se je spolnil na vse, kar se je pri-

godilo, in zavedel se je, kako mu je srce hitro omahnilo, ker je pozabil na Beatruko in malone dal življenje, da bi rešil kraljico. Zganil se je, kakor bi ga bil kdo zbedel, in se vzdignil na eno roko, dasi mu je bilo, kakor da bi mu telo ležalo na razbeljenih nožih.

»Mrtva je!« je viknil.

»Ne — rešili ste naju obe.«

Besede so se glasile nežno in razločno in Eleanor mu je položila roko na ramo, da ga umiri; opazila je izpremembo na njegovem obrazu, ko je smrtni strah njegovih oči izginil in se umaknil miru.

»Hvala Bogu!«

Zrušil se je na njeno roko; bil je res hudo ranjen. Toda tudi njen obraz se je izpremenil in občutila je novo bolelost; zakaj njena narava je bila dobra in slaba. Kakor ga je namreč zdaj bolj ljubila kakor prej, preden ji je rešil življenje, tako bi mu zdaj dala še več, ako bi mogla, tudi ako bi pozabila sama nase.

Tako je klečala nekaj časa in ga opazovala, ne da bi se zmenila za ljudstvo okrog sebe; toliko da je videla temnega človeka, ki ga še nikdar poprej ni videla, ki se je tako globoko sklanjal nad ranjencem, da mu ni videla v obraz; mirno je odpel ovrtnik svojega gospodarja ter tipal po rokah in nogah, da bi se prepričal, če mu ni zlomljena kaka kost.

»Kdo ste vi?« ga je kraljica naposled

vprašala mehko, kakor človeka, ki pomaga njemu, katerega je ljubila.

»Njegov oproda,« je odgovoril Dunstan kratkobesedno, ne da bi se ozrl.

»Skrbi zanj in me obvesti o njegovem stanju,« je odgovorila, vzela torbo in mu dala zlata, katerega je rad vzel in v zahvalo je globlje klonil z glavo.

Tudi on jo je bil tisti dan rešil; dober se je zavedal tega, dasi ni vedela za to.

Naposled je vstala in si ovila plašč. Ni ji preteklo deset minut izza tedaj, ko je bila zaklicala svojim junakinjam, naj ji sledi. Neizrečeno veliko se je zgodilo izza tistega trenutka, tako da ni imela časa misliti na kaj drugega. Zopet so se množice umaknile in prišel je kralj počasi in pozno, da bi izvedel, ali je ranjena; videl je bil namreč, kako je bila jezdila.

»Gospa,« je rekel, ko je razjahal, »hvalim nebo, ker je blagovolilo uslišati molitve, ki sem jih neprestano pošiljal do njih za Vaše življenje, ki ga je tista žival pripravila v veliko nevarnost. Zahvalne daritve za Vaše rešitev se bodo vršile deset dni ali štiriinajst dni, če želite; potem šele odrinemo dalje.«

»Vaša milost,« je odgovorila kraljica Eleanor hladno, »lahko ves mesec zahvaljujem besa, ako se Vam zdi prav. Če bi ne bilo tega Angleža, ki leži tukaj v nezavesti in ki je z nevarnostjo za svoje življenje zagrabil mojega konja za uzdo, bi zdaj naročali mašo

v kavarni s kofetom oblivali na čast nekemu Poljaku, ki je imeniten pevec — Kiepara mu je ime? No, pa naj povem še zakaj: ona je trčila, da je plekast in škrbast, druga pa da ima drsna lase in še lepše zobe. Pa sta v gorečnosti poklicali kofe za pričo resničnosti svojih trditelj. Ljudje so imeli pa lepo zabavo. — Pa tole je tudi novo, da so bili nadskof v Belgradu. In vsi se pogodili, zaradi pomožnega škofa. In kar vsi vedo, da so ga prinesli s seboj, samo da ga ne dajo iz žepa. — Zagreb je dobil nebotičnik! Kar malo sram je že bilo Zagrebčanov, da nimajo tega, s čimer se Ljubljana tako baha, pa so si ga postavili! Pa komaj seže ljubljanskemu do boka. Saj ima samo 8 nadstropij. — Še o stolpu stolne cerkve eno: V nedeljo je eno zgodbo doživel, pa ne veselo! Neko nesrečno žensko bitje je prišlo na misel, da je cenejša karta v večnost v tem stolpu, kot so razni apotekarski strupi in prav v nedeljo, ob času, ko je konec slovesne maše v stolnici, se je vrgla iz višine 60 m... Kaj takega se doslej še ni zgodilo.

Velika noč v tujini.

(Heerlen — Nizozemska.)

Izredno lepo smo obhajali izseljenci v Limburgu letos velikonočno Vstajenje v lepi farni cerkvi v Heerlerheide. Na Vel. nedeljo je že ob 5 zjutraj ogromna množica našega naroda napolnila veliko cerkev. Več kot pet avtobusov in mnogi avtotaksiji so pripeljali naše iz Brunssuma, Lutterade, Hoensbroeka, Nieuwenhagena, Speckholzerheide, Chevremonta in Eygels-hofena. Iz bližnjih krajev so prišli pa peš. Pred sv. mašo se je vrtila veličastna velikonočna procesija po cerkvi, na čelu naša slovenska žolska deca pod vodstvom gđc. učiteljice Azmanove, dalje zastave vseh naših kat. društev, potem pevski zbor iz Heerlerheide, sledili so društveni predsedniki z gorečimi svečami v rokah pred Najsvetejšim, katero je nosil velezaslužni naš pater Theotim, ki je tudi opravil daritev sv. maše. Pridigal je naš dobri izseljenski duhovnik č. g. Oberžan. Njegov cerkveni govor je naredil na vse navzoče globok vtis, tako, da menda nobeno oko ni ostalo suho. Veličasten in do srca segajoč je bil prizor, ko se je skoro vsa cerkev dvignila in pokleknila so po vrsti eden za drugim pred obhajilno mizo, da sprejmejo velikonočno obhajilo, katero sta delila celo sv. maško skoz č. g. Oberžan in še en duhovnik. Med sv. mašo je mešani pevski zbor iz

Ne vemo ne ure ne dneva!

V naši mirni vasi je podtaknila na velikonočni ponedeljek zlobna roka ogenj. V trenutku se je vas spremenila v ogajeno morje, ki je razširjalo tako vročino, da gasilec sploh niso mogli v bližino gorečih hiš in se je moralo sedem došlih gasilnih društev omejiti na čuvanje ostalih stavb. Niti vse živine, niti svinj nismo mogli rešiti. Zgorelo je pet krav, dvanajst prašičev, obilo perutnine in premičnin. Najpogumnejši reševalec je plačal svoj pogum s življenjem. Danes smo ga pokopali, ker je umrl za opeklinami.

Podpisani pogoreli smo bili zavarovani pri naši domači »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani, ki je vsem priznala vso zavarovano vsoto do zadnje pare. Zanimivo je, da je bil neki posestnik med nami zavarovan pri njej komaj 32 ur. Za to kulantno postopanje se podpisani pogoreli »Vzajemni zavarovalnici« tople zahvaljujemo.

Markovi pri Ptuju, dne 10. aprila 1934.

Zemlarič Anton, Obrhan Marija, Kostonjevec Jožef, Kostonjevec Roza, Poštarič Martin, Poštarič Liza, Zemlarič Ivana, Majcenovič Franc, Majcenovič Liza.

Heerlerheide pod vodstvom g. Shoubena prepeval slovenske velikonočne pesmi, vmes je pa sviral slovo, goba iz Brunssuma. Tako lepe velikonočne praznike želimo še večkrat imeti. Rokaj, hvaležni bodimo našim voditeljem, ki se toliko trudijo, da nam lajšajo bivanje v tujini. Ostanimo tudi vnaprej zvesti gestu: »V luči vere ljubimo svoj dom!«

Fige in brinje za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni tvrdka

IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 2

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA!

RADIO

Program Radio Ljubljane od 19. apr. do 26. apr

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila. 13. Čas, plošče. — Četrtek, 19. aprila: 18 O šlovcu, 18.30 Srbohrvaščina, 19 Plošče po željah, 19.30 Pogovor s poslušalci, 20 Vokalni dueti, 20.30 Orgelski koncert, 21.15 Radijski orkester, 22 Čas, poročila, lahka glasba. — Petek, 20. aprila: 11 Šolska ura, 18 Plošče, 18.30 Izlet za nedeljo, 19 Francoščina, 19.30 Predavanje, 20 Prenos iz Zagreba, 22 Čas, poročila, lahka glasba. — Sobota, 21. aprila: 18 O gluhenih deci, 18.30 Zabavno predavanje, 19 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Zunanje-političen pregled, 20 Radijski orkester, 20.45 Dva mlada harmonikarja, 21.30 Flauta s spremljevanjem kitare, 22 Čas, poročila, lahka glasba. — Nedelja, 22. aprila: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9 Versko predavanje, 9.15 Prenos cerv. glasbe, 9.45 Plošče, 10 Zdravstvo, 10.30 Operetna ura, 11.15 Slovenska glasba, 12 Čas, plošče, 16 O debeloprodnem kostanju, in domačem orehu, 16.30 Fantovski kvintet, 20 Prenos »Libuše« iz ljubljanskega gledališča. V odmoru: Čas in poročila. — Ponedeljek, 23. aprila: 18 Gospodinjska ura, 18.30 Westfalija, 19 Plošče, 19.30 Zdravniska ura, 20 Prenos iz Zagreba: »Pikova dama«. — Torek, 24. aprila: 11 Šolska ura, 18 Otroški kotiček, 18.30 Plošče 19 Predavanje — 19.30 Narodnosti v evropskih državah, 20 Glasbeno predavanje, 20.45 Radijski orkester, 21.40 Vokalni koncert, 22.30 Angl. plošče. — Sreda, 25. aprila, 18 Komorna glasba, radijski kvintet, 18.30 O verstvih, 19 Radijski orkester, 19.30 Iz jugoslovanske književnosti, 20 Prenos opere »Carmen« iz ljubljanske opere. V odmoru: Čas in poročila.

»Odmev iz Afrike«, misijonski mesečnik s slikami. Letnik 30. Blagoslovljen po papežih Piju X., Benediktu XV. in Piju XI. Stane za celo leto 10 Din. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova 1.

»Zamorček«, misijonski mesečnik s slikami za mladino. Letnik 21. Prinaša lepe povestice, slike in popise iz zamorskih dežel. Za mladino jako vzgojen in poučen, zato ga č. gg. katehetom in cenj. staršem tople priporočamo. Cena na leto Din 7. Naroča se tam kol Odmev iz Afrike«, Ljubljana, Metelkova 1.

za mojo dušo, in ne za mojo rešitev. Če bi se bila ponesrečila, bi jih bila močno potrebovala.

Kralj se je pobožno prekrizal, malce zamizal, se sklonil naprej in molil kratko molitev.

»Boljše bi bilo, ako bi takoj odinili dalje, da bi bili cesarju v pomoč.«

»Bogu je dopadlo, da je bila njegova vojska popolnoma uničena,« je odgovoril kralj mirno. »Cesar bo sam v nekaj urah tukaj, ako ni poginil z ostalimi vitezi, ubit od Seldžakov, ki na konju zasledujejo premagane begunce.«

»Toliko več vzroka imamo, da rešimo one, ki so še pri življenju. Moja vojska odrine jutri, ko se dan zazori — Vaša milost pa lahko ostane zadaj in moli za nas.«

In zaničljivo se je obrnila od njega. Dunstan je s pomočjo nekaterih vojakov naredil nosilnico iz sulic in kopij, na kateri so odnesli Beatriko in Gilberta proti taboru.

II. poglavje.

Ko je Gilbert po Dunstanu izvedel, da je Beatrika hudo ranjena in trpi velike bolečine, je obrnil svoj obraz v stran in močno vgriznil v torbo sedla, ki mu je služila kot blazina. Bilo je že pozno popoldne in Dunstan se je bil pravkar vrnil iz ženskega tabora, kamor je bil šel pozvedovat.

Nič ni bilo tako preprosto kot njegov okrogli šotor, ki ga je nosil en sam drog in

ki je tvoril streho nad prostorom, kateri je meril kake štiri korake v premeru. Suho zemljo so poškopili z vodo in potolkli s kladivom, da bi tla bila kolikor mogoče trda. Gilbert in njegova dva spremljevalca so spali na posušenih kožah, čez katere so razgrnili težke volnene odeje, ki so bile malone tako debele kot preproge; bile so sicer preprosto delo auverguskih ovčarjev, vendar pa zelo kislane.

Ob drogu so bila nakopičena sedla druge vrh drugega, Gilbertovo z zavitim sprednjim delom na vrhu; pod njim je bilo Dunstanovo z mnogobrojnimi vrvicami, s katerimi so pričezovali zvite odeje, vsakovrstne zavoje in sedelske torbe pred in za jezdečevim sedežem. Spodaj pa je bilo sedlo, na katerem je jezdil mali Alrik, kadar je bila cesta dobra. Večino pota je čvrsti Saksonec prehodil peš; prav tako tudi Dunstan; za plemiča pa se ni spodobilo, ako bi ga videli peš na potu, razen ako je bila velika sila.

Nad sedli je visel Gilbertov oklep, obešen za vrat; močan drog je držal obe roki iztegnjeni, da ne bi zarjaveli od vlage; tudi njegov drugi oklep in njegov meč sta bila obešena kot starodavne trofeje; enako uzde, usnjate steklenice in druga oprava. Poleg sedel na tleh je stal svetel bakren kotel, v katerem so ležale tri velike medenaste skledice, lepo oznaženi leseni krožniki, dolga lesena zajemalka, železen raženj in tri medenaste žlice — preproste potrebščine za kuho in jed. Vilice v tistih časih še niso poznali!

Gilbert je ležal vznak in je imel glavo obrnjeno od oprode. Bil je ves obtolčen in opraskan in glava ga je močno bolela, pa je bil zadel z njo ob zemljo, ko ga je belec vlek na tleh seboj. Vendar so mu bili udje zdravi in nepoškodovani; Dunstan je bil z jutrovsko spretnostjo izravnal ude in izpral in obvezal rane. Ležal je zavil v dolgo haljo iz preprostega belega platna, debelo kot volna — prav dobro grško oblačilo, ki ga je bil dobil v Carigradu. Popoldne je bilo toplo in dasi so bila vrata šotora privzdignjena in razprostrta kakor senčna streha, je bilo v šotoru le malo svežega zraka in dišalo je po usnjeni konjski opravi in razgreti žakljevini. Skozi ono stran, proti kateri je bil obrnjen Gilbertov obraz, je lahko videl majhne iskre žarkov, ker je solnce z vso močjo sijalo na zunanjo stran.

Gilbert si je želel, da bi bil pri tem dogodku izgubil življenje in da se ne bi bil zavedel, da ne bi vedel, kaj je bil storil. Dasi namreč ni ljubil kraljice, mu je bilo, kakor da jo je vzljubil v onem trenutku, ko je skočil v njenega konja, da ji reši življenje; vedel je, da mu ni mogoče pozabiti pogleda njenih oči, je bila v strahu zanj, in njenega krika, ko je ko je bila v strahu za njegovo življenje. Vse tisto, kar mu je bila Beatrika povedala na vrtu v Carigradu, mu je prišlo zdaj v spomin. Vse do zdaj ni verjel tistega, ker se mu je zdelo abotno in nemogoče, ker je bil preveč skromen in preveč nezaupljiv do samega sebe v takih zadevah.

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Skoraj istočasno je pa doživel reakcionarni carsistični režim hude poraze tudi v zunanji politiki. Nesrečna krimska vojna (1853—1856) je do dna razgalila vso njegovo nesposobnost in novemu carju Aleksandru II. (1855—1881) ni preostajalo drugega, kot da je izvedel nekaj najnujnejših reform. Najvažnejša je bila tako zvana osvoboditev kmetov (19. februarja 1, 1861.), a še ta je bila polovičarska, kajti bila je le osebna, ne pa tudi gosposarska. Kmet je bil odslej sicer svoboden, toda zemlja je ostala graščakova, kateremu je moral kmet tudi še naprej delati tlako in mu odrajavati razne dajatve, če je hotel uživati. »Osvoboditev« je sicer predvidevala tudi odkup določene površine zemlje od graščakov, tako da je založila država odkupnino in kmet je vrnil državi v 49 letnih obrestih po 6%, toda s takim odkupom si je naprtil kmet tolike dolge, da jih nikakor ni zmagoval. V najrodovitnejših pokrajinah je pa »osvoboditev« kmetom celo vzela 24% tiste zemlje, ki jo je že doslej vžival in tako tudi tu le še poslabšala njegov gmotni položaj. Da se kmet s tako agrarno reformo ni zadovoljil, je razumljivo. Odgovoril je nanjo s številnimi upori, ki so bili pa naperjeni le proti graščakom, ne pa proti carju in režimu. Upori so bili krvavo zadušeni, a car »Osvoboditelj« je začel polagoma preključevati in poslabševati še tiste reforme, ki jih je dovolil v prvih letih svojega vladanja.

V takem ozračju so našli teroristični nazori kaj plodna tla med revolucionarnim izobraženstvom, toda niti atentati na samega carja (od 2. aprila 1879 do 1. marca 1881 so bili izvršeni štiri) niso prinesli nobenega izboljšanja, temveč le še hujši pritisk oblasti. Čeprav je bila skoraj vsa Rusija izpodrita s »podzemeljskimi« terorističnimi krožki, široke plasti ljudstva terorističnih revolucionarjev apričo svoje zaostalosti vendar ni razumele. To je končno izobraženstvo prepričalo, da je vendarle treba najprej ljudstvo v izobrazbo pripraviti do razumevanja njih stremiljen in s tem tudi tudi na revolucijo. Cele množice izobražencev iz meščanskih slojev so se zato razšle po kmetih, kjer so delovali kot učitelji, zdravniki itd., dokler se seveda niso lepega dne znašli kot — izgnanci v Sibiriji.

Toda pravi stik kmetiškega ljudstva z revolucionarnim izobraženstvom je ustvarilo šele vedno bolj pereče kmetiško socialno vprašanje. Po spredaj omenjeni »osvoboditvi« je imel kmet v svoji lasti komaj 34% vse ruske poljedelske površine, dočim je pripadala druga carju, plemstvu, cerkvi in »miru«. To nevzdržno stanje se je po rusko-turški vojni l. 1877/78 sicer nekoliko izboljšalo, država je bila prisiljena znižati zemljiško rento, plemstvo pa prepustiti v odkup vsaj še tisto zemljo, ki jo je kmet že obdeloval. Toda zaradi hitrega naraščanja prebivalstva in zaradi jako zaostalega načina obdelovanja zemlje so se vsa ta malenkostna izboljšanja hitro pokazovala vnovič za nezadostna. Želja in potreba po novi zemlji je bila od leta do leta večja, saj so ob slabih letinah milijoni kmetov naravnost stradali. Od l. 1861—1900 se je namreč število kmetiškega prebivalstva podvojilo, površina njegove zemlje je pa narastla komaj za 20% (od 115 na 137 milij. desetini) in na koncu 19. stoletja so imele tri sedmine ruskih kmetov manj kot 10 desetini zemlje, dve sedmini pa le 10 do 50 desetini. Med lahkovernim ljudstvom je vladalo prepričanje, da bo car nekega dne dodelil sploh vso zemljo kmetom, za enkrat pa da ga odvrata od tega še grabeljivo plemstvo in korupno uradništvo. To je ustvarilo polagoma tudi pri kmetiškem ljudstvu neko revolucionarno razpoloženje, na katerega se je opirala zlasti ena

izmed ruskih marksističnih strank, namreč tako zvana »socialni revolucionarji«. Njih glavni program je bil izročiti vso zemljo kmetom kot njih skupno last. —

Prav tako polagoma je prodirala revolucionarna misel tudi med rusko delavstvo, ki ni imelo za seboj take zgodovine kot zapadno evropsko. Ruska industrija se je namreč začela ustvarjati s pomočjo zapadnega kapitala šele zadnja leta 19. stoletja, od tedaj pa jako hitro. Njena najvažnejša značilnost je bila ta, da je bila skoraj vsa osredotočena le na par krajev (v Petrogradu, v Moskvi, v Uralu itd.) in da je imela skoraj vsa značaj veleindustrije, dočim malih in srednjih tovarnih Rusija skoraj sploh ni poznala. Od tod tudi osredotočenje ogromnih delavskih mas, ki so bile pa še prav vse kmetiškega izvora, še tesno zrasle s svojo kmetiško vasjo in navadno še tudi člani svojega srenjskega občestva, v katerem so se zopet in zopet vračale. Polagoma je pa hitro naraščajoča industrija ustvarila tudi v teh velikih delavskih središčih večje stalne delavske kadre z višjo izobrazbo, ki jo zahteva moderna tehnika. Ker mladi ruski kapitalizem še ni poznal nobenega delavskega pravnega in socialnega varstva, se je tudi to delavstvo začelo kmalu zavedati, kako ga podjetnik izkorišča in kako mu državna uprava ne nudi nobenega varstva. Toda v svoji preprostosti je tudi delavec izprva še veroval v pomoč carja, dokler mu ni krvava januarska nedelja l. 1905 odprla oči, da je zasovražil ves režim. In to sovražstvo je izabilo zase marksistično revolucionarno izobraženstvo z boljševiski na čelu.

Nagel gospodarski razvoj države v zadnjih predvojni desetletjih je ustvaril v Rusiji polagoma tudi precej krepko meščanstvo v zapadno evropskem pomenu besede. Naraščalo je število evropsko izobraženega mestnega prebivalstva, ki je vedno bolj čutilo reakcionarni in nasilni absolutizem kot ponizevanje lastnega osebnega dostojanstva, na drugi strani je pa gledalo v njem tudi največjo oviro za hitrejši gospodarski in kulturni napredek Rusije.

Glede na to je razumljivo, da je tudi med vsem meščanstvom vedno bolj naraščal odpor proti vladajočim razmeram in vse je z naslado prebiralo prepovedane spise, ki so smešili režim in širili prevratne misli. Čeprav samo ni bilo izrečno marksistično, je vendarle naklonjeno spremljalo marksistične revolucionarne poizkuse in celo krvave atentate. Pravih krivecev namreč niso gledali v morilcih, temveč v umorjenih. Mnogi bogataši so celo denarno podpirali komunistične revolucionarje (n. pr. veleindustrijec Morosov — boljševiski).

Končno je izpodkopavala moč vladajočega režima še množica tujih podjarmljenih narodov, ki so stremeli za osvoboditvijo. Poljski rodoljubi (n. pr. tudi današnji diktator Pilsudski) so bili stalno v zvezi z ruskimi revolucionarji, enako tudi ukrajinski, armenski, baltiski, finski, georgijski itd. Zlasti Zidje so uživali še prav posebne simpatije ruskega izobraženstva, saj so veljali za nekak simbol krivično preganjanega naroda. Zidje so zato igrali tudi važno vlogo v vsem ruskem revolucionarnem gibanju ter zavzemali vodilna mesta tudi po zmagi boljševiskov (n. pr. Trocki, Zinovjev, Kamenjev, Radek i. dr.).

Tako je izgubil nazadnjaški carski režim v prvih letih tekočega stoletja oporo prav v vseh slojih Rusije, saj je vse na svoji koži čutilo, da pomenja največjo oviro za njen napredek. Toda spričo silne zaostalosti ogromne večine prebivalstva bi se bil nedvomno obdržal še jako dolgo, ako bi ne bila nesposobna uprava leto za letom tirala med revolucionarje novih množic in ako bi si ne bila z dvema izgubljenima vojnama sama pripravila svojega razsula.

RAZNO

Pokojninski zavod za nameščenice v dravski bankovini ima 9509 zavarovancev. V letu 1932 je bilo prijavičenih 418 novih, odjavljenih pa 449. Število zavarovancev je tedaj v letu 1932 naraščalo za 306 oseb, ali 3,1 odstotka.

Plačila je ustavila socialdemokratska Delavska banka v Belgiji. Niti vladna podpora v obliki 150 milijonov frankov pomočila je ni mogla rešiti. Za- di tega je prišlo med belgijskimi socialistimi demokrati do razkola.

Nekdanji nemški socialni demokrati voditelj Severing je objavil knjico »Moja pot k Hitlerju«, v kateri pravi, da je tudi že bivši predsednik nemškega parlamenta, marksistični voditelj Löbe, prestopil k narodnim socialistom. Severing si je s to knjico ohranil — ministrsko pokojnino.

15 ravnateljstva telesa idustrije so radi slabega poslovanja in neupoštevavanja vladnih odredb zaprli v Sovjetski Rusiji. V vseh velepodjetjih bodo nameščeni strokovni voditelji z osebno odgovornostjo. Dosedanja naša industrijakih svetov s ukine.

Lastniki ameriških rudnikov so ustavili delo v svojih obratih in proti zahtevi ameriškega državnega predsednika Roosevelta, ki hoče, da se zniža delo na dobo 7 ur.

Velik štrajk. Po sovjetskih poročilih je 200.000 kitajskih rudarjev na severnem Kitajskem stopilo v stavko. Tudi o kovinskih delavcih trdijo, da se bodo stavki kmalu pridružili. Baje organizira stavkarski pokret kitajska komunistična stranka. Prišlo je že do večjih nemirov, ob priliki katerih je bilo ranjenih večje število delavcev iz redne kitajske vojske.

Mnogo novih delavcev so nastavile nekatere angleške tvornice več velikih naročil iz sovjetske Rusije. Samo tovarna Metro-Vickers je nastavila vsled teh naročil 1000 delavcev na novo.

Eden glavnih pogojev za vstop Rusije v Društvo narodov je, da se ne dovoli oboroževanje Nemčije. Tako je izjavil sovjetski veleposlanik Dorogalevski.

Velike demonstracije brezposelnih so bile v madjarski Budimpešti. Delavci so vdrli na magistrat in jih je policija s težavo pregnala.

Pri zdravniku. — Ali mislite, gospod doktor, da bi mogel doživeti sto let? — Koliko ste stari? — Petdeset. — Ali pijete? — Ne. — Kadite? — Ne. — Igrate karte? — Ne. — Potem pa res ne razumem, čemu bi radi tako dolgo živeli.

Dobro je povedal. Na letoviški postaji nekje se je ono soboto vse trlo potnikov, ki so hoteli na vlak. Pa je bilo vse polno. Vozov premalo. Pritožujoče se občinstvo je sprevodnik takole potolažil: »Saj vozov je dovolj, ampak ljudi je preveč.«

Nezanesljiva služkinja. — Novo služkinjo smo že odklovlili. Saj niti prati ni znala. Bila je pa tako predrzna da nam je ukradla celo pet brisač. — Tistih najlepših, tota kajne, ki je bilo na njih napisano »Grand hotel Novara«.

Nekaj o vojaški službi

(Konec.)

Pripomba: Vsak mladenič, oglašen za hranilec, se osvobodi službe v kadru samo v tem primeru, ako član družine, katerega hranilec je rekrut, izjavi in prosi, da se rekrut osvobodi kadrovske službe kot njegov hranilec, in ako občinski urad potrjuje, da rekrut resnično izvršuje dolžnosti hranilca. Sicer nima pravice do osvoboditve. Ako se osvobodi kadrovske vojaške službe kot hranilec, a se pozneje izpremeni okolnosti, da neha biti hranilec ali pa opusti svojo hranileško dolžnost, se pokliče na odslužbo pripadajočega mu vojaškega roka, ako še ni dovršil 25 let.

12. Družina: samo ženske, ugodnosti so sledeče: a) ako se plača neposrednega davka 120 Din ali manj, je rekrut hranilec; b) ako se plača neposrednega davka več kot 120 Din, služi skrajšani rok.

13. Družina: samo oče (ded, stric), ki je star 59 let ali manj in nesposoben, en brat, na primer 30 let star, nesposoben za delo, drugi

brat 12 let star, neposrednega davka se plača več kot 120 Din, tedaj pripada rekrutu skrajšani rok. Če znaša neposredni davek 120 Din ali manj, se rekrutu odloži služba za 5 let, nakar se pokliče v kader na skrajšani rok — (ako je mlajši brat star 13 let, se odloži rekrutu služba za 4 leta itd.).

14. Družina: ako je omožena žena ali otroci, so ugodnosti sledeče: a) ako se plača neposrednega davka več kot 120 Din, dobi rekrut skrajšani rok službe; b) ako se plača neposrednega davka manj kot 120 Din, je rekrut hranilec. — **Pripomba.** V primerih, ko bi se moral rekrut osvoboditi kot hranilec žene, se ne bo smatral za hranilca oni, ki bi se po rekrutovanju ali usposobljenju, toda pred vstopom v kader oženil in s tem postal edini hranilec svoje žene.

15. Ako je rekrut samohran ali samec brez podedovanega premoženja ali obrti, mora služiti polni rok; ako je podedoval posestvo, katero mora sam osebno obdelovati ali mora voditi trgovino, služi skrajšani rok.

16. Družina: ded, 60 let in več, je služil polni rok, oče, na primer 40 let, je služil polni rok, rekrut služi po redu družine skrajšani rok. Ako je v takem primeru oče nesposoben, so sledeče ugodnosti: a) ako je nesposoben za delo in plačuje neposrednega davka več kot 120 Din, pripada rekrutu skrajšani rok; b) isti primer kot pod a), toda neposredni davek znaša 120 Din ali manj, in rekrut nima mlajšega družinarja, ki je dovršil 17 let, je rekrut hranilec; ako ima mlajšega družinarja od 17 let, mu pripada skrajšani rok; ako ima mlajšega brata od 12 ali 13 let, se mu služba odloži za 5 ali 4 leta in potem služi skrajšani rok.

17. Družina: ded, oče, stric ali brat, star na primer 58 let in mlajši, je služil polni rok in drugi družinar (brat, stric ali brat od strica) je služil enako polni rok, rekrut služi po redu v družini skrajšani rok.

18. Skrajšani rok po redu (če sta dva predhodna družinarja odslužila polni rok) pripada rekrutu tudi tedaj, ako je eden od teh dveh družinarjev po odsluženi svojega polnega roka umrl ali pa je bil poklican, da odsluži polni rok, in se je pri vojakih onesposobil ter je bil odpušen iz kadra kot nesposoben in je potem doma umrl, preden so njegovi tovariši odslužili polni rok.

Ako je tak tretji po redu družinar rekrutovan na skrajšani rok ter odsluži ta skrajšani rok, a umre pred rekrutovanjem sledečega družinarja (torej četrtemu po redu) ali se osvobodi službe radi onesposobnosti, pa prav tako umre pred rekrutovanjem sledečega družinarja, pripada četrtemu po redu skrajšani rok.

Dijaki se v takih družinah ne računajo za družinarje, toda ako dijak dovrši šolo in odsluži svoj rok v kadru ali pa se po končani šoli osvobodi službe v kadru radi onesposobnosti, se računa od tega dne tudi on kot družinar.

Prav tako se za družinarja ne računajo gojenci vojnih šol, dokler so v šoli, a ko dovrše šolo kot oficir, odnosno podoficir, se računajo za družinarje samo, ako se od družine v zakonskem roku in zakonito niso oddelili, in sicer za družinarje, ki so odslužili polni rok v kadru.

NAZNANILA

n Prosvetno društvo pri Sv. Heleni priredi v nedeljo 22. aprila ob 3 popoldne Fiožgarjevo dramo »Naša krič«. K predstavi vjudno vabimo vse prijatelje iz bližnje in daljne okolice.

n Sostro. Prost. gasilska četa bo uprizorila v nedeljo, dne 22. aprila ob pol 4 popoldne ljudsko dramo »Lovski tat«. — Prijatelji gasilcev pridite!

n Vojne invalide, vdove in sirote, člane in članice krajevnega odbora Združenja vojnih invalidov v Ljubljani obveščamo, da bo poslovala društvena pisarna od 16. aprila dalje samo ob ponedeljkih, sredah in četrtek od 9—12. — Odbor.

n Društvo Jugoslovanskih obrtnikov za št. Vid in bližnjo okolico priredi v nedeljo, dne 22. aprila 1934 na Šmarni gori »Obrtni tabor«, katerega se udeležijo tudi druga društva. Ob 9 bo sv. maša na Šmarni gori, ob 10 »Obrtni tabor« na sedlu na Šmarni gori, pri katerem bo govorilo več govornikov o tekočih obrtnih zadevah. Popoldne je prijateljski sestanek v gostilni Košir v Tacnu.

Din 58,—, 66,—, 75,— obleke
Din 170,—, 220,—, 240,— plašči
Din 192,—, 255,—, 290,— kostumi
Din 65,—, 75,— krila
Din 33,—, 40,— bluze
nudi tovarna konfekcije

TRGOVSKO DOM
Sternecki
TOWARNA PERLA • FI • OBLEK
Celje št. 19

Zahtevajte takoj veliki ilustrirani cenik in vzorec, kateri se vam posreduje brezplačno. Vsa konfekcija se izdelava lastni tovarni.

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 17. aprila

Cene živini so po večini neizpremenjene in sicer se plačujejo: voli I vrste 4,25—4,75 Din, II vrste 3,25—4 Din, III vrste 2,25—2,75 Din; telice I vrste 4,25—4,75 Din, II vrste 3,25—3,75 Din, III vrste 2,25—2,75 Din; krave I vrste 3,25—3,75 Din, II vrste 2,25—2,75 Din, III vrste 1,75—2 Din; teleta I vrste 6,50 Din, II vrste 5,50 Din; prašiči hrvaški 9,75—10,50 Din, domači 8,50—9,50 Din, pršutarji 7—8 Din. Napram cenam prejšnjega meseca se čuti splošno povišanje za 25 par pri kg.

Cene mesa: goveje meso I vrste, prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—11 Din, II vrste prednji del 7—8 Din, zadnji del 8—9 Din, III vrste prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I vrste, prednji del 12 Din, zadnji del 14—16 Din, II vrste prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; svinjina hrvaška 10—16 Din, domača 11—18 Din, prekajena svinjina 16—22 Din; svinjska mast 18 Din, hrvaška slanina 16—17 Din, domača slanina 15—16 Din; konjsko meso velja 4—6 Din, ovčje meso 6—10 Din.

Živalske kože: volavske in kravje 9 Din, bikove 6 Din, telečje kože 14 Din, hrvaških prešičev 3 Din, domačih prešičev 7 Din.

Žitne cene: v prosti prodaji: pšenica 150—165 Din, ječmen 130—155 Din, riž 125 Din, oves 110 do 130 Din, koruza 125—135 Din, fižol 260—300 Din; na borzi: pšenica banatska 147,50—150 Din, bačka 152,50—155 Din, koruza 120—130 Din.

Krmila: seno 40—55 Din, slama 40—50 Din, lucerna 75 Din.

Štefan že nikdar ni sedel na konjskem hrbtu, zato se je zelo plašno bližal konju na katerega mu je pomagal gospodar. »Kako pa bom doli prišel?« je vprašal v skrbeh.

»Nič se ne boj, za to bo naš Miško že sam poskrbel.«

Hčerka: »Njena obleka je kot lepe sanje.«
Oče: »Da zato pa njen mož po noči ne more spati, ker premišlja, kje bo dobil denar, da bo plačal račun.«

**"Nimam
več
bolnih nog"**

Strašno sem trpela zaradi bolnih, vnetih in oteklih nog. Naposled pa sem se prepričala, da bolečine in občutljivosti nog prenehajo že po treh minutah kisikove kopeli Saltrat Rodella. Kurja očesa in žulji se omeščajo ter se dajo z lahkoto odstraniti. Vnete noge se hitro opomorejo in so spet zdrave. Hoja postane užitek, plesanje pa pravo veselje.

Hitro! Pomočite bolne noge v kopel SALTRAT RODELLA in Vaše bolečine bodo takoj olajšane.

DROBTINE

Kaj so kalorije? Kalorija je tista množina toplote, ki jo porabi liter vode, da se z 0 stopinj segreje na 1 stopinjo Celzija. Svoje telo kurimo s pomočjo živil, ki izgorevajo v nas. 1 g beljakovine ali ogljikovega hidrata daje 4 kalorije, 1 g maščobe pa 9 kalorij. Takšnih kalorij rabi odrasli človek v razmerju s svojim delom na dan 2500 do 3000, to se pravi, da mora zaužiti toliko hrane, da mu lahko sproducira te kalorije. Otrok rabi že z ozirom na manjšo telesno težo manj kalorij nego odrasel človek, a razmeroma le več nego ta. Otrok, ki je pol toliko težak kakor odrasel človek, rabi n. pr. več nego 1250 do 1500 kalorij na dan, dojenček, ki tehta komaj desetino odraslega človeka, pa rabi približno 600 kalorij na dan, ne pa 250 do 300. To je razumljivo, kajti otroci potrebujejo tudi energij za rast, ne samo za vzdrževanje lastnega telesa. Istotako potrebujejo več kalorij ljudje, ki težko delajo, in to 3500 do 5000 kalorij. Razen tega je treba vedeti, da potrebujejo takšni ljudje brez-pogojno maščobe v svoji hrani, dočim se drugi ljudje za isto lahko zadovoljijo z beljakovino in ogljikovimi hidrati.

Za pomlad in poletje

za moške obleke

polvolneni blagovi in bombažasti kamgarni, široki 130 cm . . . . . od Din 26.— do 40.—
volneno sukno in kamgarni, najnovejši vzorci . . . . . od Din 50.— do 90.—
angleški štofi in kamgarni v modnih desetih . . . . . od Din 110.— do 190.—
štofi za pumparce in jankerje, krasi vzorci . . . . . od Din 55.— do 110.—
modri ševioti za birmanske in obhajilne obleke . . . . . od Din 46.— do 70.—

za damske in otroške obleke

gladki, karirani in melirani volneni blagovi . . . . . od Din 25.— do 30.—
najmodernejši volneni krepki in georgetti, široki 100 cm . . . . . od Din 35.— do 55.—
težji volneni ripsi in krepki za kostume, široki 140 cm . . . . . od Din 60.— do 120.—
modni polvolneni blagovi in frotiri . . . . . od Din 12.— do 24.—
krepdešini v vseh modnih barvah . . . . . od Din 34.— do 48.—
pralna svila, gladka in vzorčasta . . . . . od Din 12.— do 16.—
bombažasti krepki, ripsi, esfiri in deleni . . . . . od Din 9.— do 16.—
kambriki, domače blago Din 7,50, najfinejši inozemski Din 11.—

Dalje nudimo kontenino, rujavo od 5,50, belo od 6.—, šifon od 7.—, oksford za srajce od 6,50, za rjuhe od 15.—, za kapne od 26.—, za madrace od 24.— Din naprej, moške delovne srajce od 25.—, fine pražnice od 44.—, dežnike od 45.— Din naprej, dalje vse vrste nogavic, krvat, potrebščine za krojače in šivilje. — V posebnem oddelku nudimo tudi veliko izbiro izgotovljenih otroških in damskih oblek, kril, bluz in pomladanskih plaščev po najnovejših fasadah. — Velika izbira belih volnenih blagov, krepov in svil za birmanske obleke. — Kadar boste kupovali Vaše oblačilne potrebščine, obrnite se na obče znano trgovino

F. & J. GORIČAR, br. Ivanki, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Naše geslo: Majhen zaslužek, a tem večji promet!

V šoli. Učitelj: »Zdaj vam pokažem primer s Kolumbovim jajcem. Janezek, pojdi hitro domov in prinesi par jajc.« — Čez nekaj minut se Janezek vrne in pravi: »Gospod učitelj, danes kokoši niso znošle nobenega in zato vam mamica poklija košček domačega sira.«

Isgovor. Učitelj: »Ti smrkavi poba, ti edini nisi napisal domače naloge: Moja pot v šolo.« — Janezek: »Gospod učitelj, je nisem mogel, ker je moj ata šolski sluga.«

Za stare za- puščene rane

Na nogah (ulcus cruris). Po naših zdravstvenih in zdravstvenih institucijah je dokazano, da

„FITONIN“

zanesljivo in sigurno zaceli tudi najstarejše kronične rane.

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem poizvetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno
»Fitonin« dr. z o. z. Zagreb 1-78,
Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1928.

Drage cvetice. Vsota 13.200 mark za cvetlico, ki jo je pred nedavnim izplačal neki denarni mogotec, je na videz zelo visoka in naravnost sramotna za ta čas, ko milijoni kruha stradajo — vendar ni to najvišja cena za cvetlico, če pomislimo na zgodovino. Tako se je v 16. stoletju, ko so prispeli iz daljnega vzhoda prvi tulipani na Nizozemsko, raznela prvcata tekma za temi cvetovi in ponujale so se pravljične vsote zanje. Tako je bila čebula nekega tulipana (Semper Augustus) l. 1637. prodana za 35.000 mark. Eno stoletje kasneje je plačal neki Londončan za orhideje 3000 mark. In baron Schroder ni niti trenil, ter plačal za dve drugi vrsti orhideje 60.000 in 72.000 mark. V Združenih državah je kupil ljubitelj rož vrtnico, ki se je imenovala Mrs. Alice Roosevelt za 40.000 mark. Višek pa je dosegel nagelj iz vrta nekega Lawsona v Bostonu, ki je bil prodan za 96.000 mark.

V Mehiki je — gorljiva reka, ki ji gornja plast sestoji iz kamenega olja! Crox pa je tudi odkril, da vsebuje vodovje svete reke Gange mnogo radioaktivne snovi, kar pojasnjujejo številna ozdravljenja v tej vodi.

nudi mo veliko izbiro blaga po skrajno znižanih cenah, n. pr.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Prodaj posestvo

v izmeri 17 hektarjev, lepa lega, nov vinarograd, njive obsejane, gozd neizsekane z vsem inventarjem in orodjem v bližini Trebnje. Več se izve pri Nace Bukovc, gostilna, Trebnje.

Kleparška učenca

iz dobre hiše sprejme Agnič, Novomesto.

Prodaj

30 A. Z. pa-jev čebel, in 20 novih še nerabiljenih A. Z. nanjev. J. Suhadole. Brezje 50 p. Dobrova pri Ljubljani.

Vajenca

sprejemem. J. Sitar, mizar, Šmibel-Novomesto.

Malo posetje

prilagodno za obrtnika ali trgovca blizu Smarjskih toplic, Dolensko napreda tudi na hranilne knjižice. Informacije pri Andrej Simončič, Škofja Loka.

„Bliš“ patentne ob- ročke za kosišča, kose vseh vrst, osle in vile kupite najceneje pri tvrdki

Fr. STUPIČA

Železnina, zaloga poljedelskih strojev in čebelarških potrebščin. Ljubljana, Gosvet-ska cesta 1.

Krojači, šivilje

zbirate vse najmanjše odrezke blaga. Pro-daste jih na kg ugodno. Pišite na »Lahek za-služek« št. 4241.

Izdelovalca za cementno strešno opeko sprejme Ivan Mihelič, Stari trg ob Kolpi

Učenca za kovaško obrt, pridnega, poštenega sprejemata-ko. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dozovoru Franca Kremser, Metlika

Zelo poceni

šete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Slamo in sladko seno prodaj v Zgor. Šiški št. 11

Sprejem bianca

za takoj, od 16 do 20 let starega, za vse kmetko delo. Jakob Jernejčič, Begunje 4 pri Cirknici.

Zagar

in mlinar, večje kolerskih, mizar-skih del ter vseh popravil išče službo. Naslov v upravi pod št. 4351.

Harmonike

kupi 3 vr-stne, in harmonike čisto vglasi in popravlja Anton Dornič, izdel. orgel Radovljica.

Mlin

dva para kamnov in stope dam v najem za merico ali mesečno plačo. Anton Skubic, Dedni dol, p. Višnja gora.

Jesenov les

lavo amu-ši kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Prprovrat« št. 4352.

Čebelarji

Satnice, gu-rantirane, in vse druge čebelar-ske potrebščine dobite najceneje pri tvrdki Fr. Stupiča, železnina, zaloga poljedel strojev in razljetelj. Ljubljana, Gosposvetska c. 1.

Moji čevlji

so samo dobri ter ne izdelujem manjvred-nih vrst! Jernej Jeraj, Zapoje 10, Smlednik.

Postirja

10 let starega, iščem Krain. Dobrunje, Hrušica.

Posrednik

hranilne vloge. Jos. Augustin, agentura bančnih p-slov, Ljubljana, Aleksandrova 4.

Brodarška vajenca

sprejem takoj, Oskrba v hiši Dolinsek Karj, krojač, Kamnik.

Na prodaj

100 kg krme v št. Jakobu ob Savi št. 7.

Dve starejši osebi

vzajem v doštrno oskrbo proti dogovoru. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 4266.

Dekle

stara 33 let, snažna in pridna. vajena vseh del, išče službo. Ponudbe na upravo pod »Pridna in poštna«

Dežniki!

P. n. občinstvo se opozorja, da pride po dežnike, ki so bili dani v popravilo pok. g. Gregoru, dežnikarju v Novem mestu, in to v dobi enega meseca; sicer se bodo dežniki prodali.

Novo mesto, 15. aprila 1934. Družina Gregorc

Dobro bi bilo. »Če bi tvoj oče videl, kako se vedeš, bi oslvel.« — »Saj to bi bilo dobro.« — »Kako to?« — »Ker je plešast.«

Prodajamo na obroke švedske posnemalnice za mleko!

Sprejememo potnike! Vega Separator poštni predal 807 Ljubljana.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Urednik: Jože Košček

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč

Zaščita kmeta

pri ureditvi kmetijskih dolgov je mogoča samo potom »Zaščite«. Kmetja, pristopajte polnoštevilno k Vaši zdruzi »Zaščita« reg. z. z. o. z., Ljubljana, Grafika, Masarykova cesta 14./II. Dosedaj štetine članstva!